

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี

ผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2550- 2552 ที่มีต่อคุณภาพ
กำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

ัชชฎาพรรณ โพธิ์ทอง

26 ส.ค. 2558
347800

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบัญชี
คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ ชัชฎาพรรณ โพธิ์ทอง เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชี มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ศิลป์ชัย ปวีนพงษ์พัฒน์)

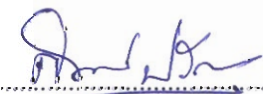
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.ศิริดา จารุดกานนท์)

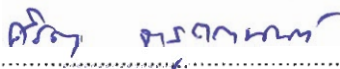
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

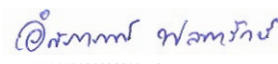
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

.....กรรมการ

(ดร.ศิลป์ชัย ปวีนพงษ์พัฒน์)

.....กรรมการ

(ดร.ศิริดา จารุดกานนท์)

.....กรรมการ

(ดร.อิสราภรณ์ พลนารักษ์)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชญ์ นนทศักดิ์)

วันที่ 5 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร.ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ศิรดา จารุตกานนท์ กรรมการที่ปรึกษา และ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยบูรพาที่ให้ทุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย และ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณของบิดา มารดา รวมถึงครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

ชัชฎาพรรณ โพธิ์ทอง

52920260: สาขาวิชา: บัญชี; บช.๗. (บัญชี) _

คำสำคัญ: คุณภาพกำไร/ ราคาหลักทรัพย์/ ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์

ชัชฎาพรรณ โปธิ์ทอง: ผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปีพ.ศ. 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (THE IMPACT OF ACCOUNTING REVISION TO QUALITY OF EARNINGS AND THE RESPONSE OF INVESTORS OF LISTED COMPANY IN STOCK EXCHANGE OF THAILAND) คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ศิลป์ชัย ปวิณพงษ์พัฒน์, บช.ด., ศิรดา จารุตากานนท์, บช.ด., 88 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปีพ.ศ. 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี และข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ของปี พ.ศ. 2548-พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2554 โดยศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพกำไร อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่เกินปกติและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบสมมติฐานโดยวิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Paired Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพกำไรภายหลังจากปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่ากำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีคุณภาพมากขึ้น แต่อย่างไรก็ดีผลจากการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่เกินปกติและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรสุทธิประจำปีระหว่างช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 มีผลบังคับใช้ให้ผลการทดสอบที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่านักลงทุนมีการตอบสนองต่อการประกาศผลกำไรสุทธิประจำปีของกิจการที่ไม่แตกต่างกันทั้งในช่วงก่อนและหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552

52920260: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC (ACCOUNTING)

KEYWORDS: QUALITY OF EARNINGS/ MARKET REACTIONS

CHATCHADAPHAN POTHONG: THE IMPACT OF ACCOUNTING REVISION TO QUALITY OF EARNINGS AND THE RESPONSE OF INVESTORS OF LISTED COMPANY IN STOCK EXCHANGE OF THAILAND. ADVISORY COMMITTEE: SINCHAI PAVEENPONGPAT, Ph.D., SIRADA JARUTAKANONT, D.B.A., 88 P. 2013.

The purposes of this research were to study the impact of accounting revision of year 2007-2009 to quality of earnings and the response of investors of listed companies in Stock Exchange of Thailand. The data was collected from financial statements, annual report and the trading data of the year 2005 - 2006 and 2011. The study has been compared earnings quality, cumulative abnormal return and abnormal trading volume between before and after the accounting revised of year 2007 - 2009. All data has been analyzed and tested by the descriptive statistics and dependent paired sample t-test.

The results showed that the earnings quality in the period after the accounting revision was higher than the earning quality in the period before the accounting revision. On the other hand, the results of the comparison of the cumulative abnormal return and abnormal trading volume in 3 days surrounding annual earnings announcement date between before and after the accounting revision did not differ significantly.

- สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพกำไร.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับตอบสนองของนักลงทุน.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี.....	23
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ลักษณะประชากร.....	34
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	35
ช่วงเวลาในการศึกษา.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
ตัวแปรและการวัดค่า.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การทดสอบสมมติฐาน	45
4 ผลการวิจัย	48
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	48
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	72
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	78
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผล	79
อภิปรายผล	80
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	88
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1	สรุปจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม..... 35
3-2	เกณฑ์การเลือกตัวอย่างสำหรับการทดสอบจำแนกเป็นรายปี 36
3-3	สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามขนาดของกิจการ..... 37
3-4	สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์การตอบสนองของนักลงทุน 37
3-5	สรุปจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์การตอบสนองของนักลงทุน จำแนกตามขนาดของกิจการ 38
4-1	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากรายงานการเงินของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 49
4-2	การเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากรายงานการเงินของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 50
4-3	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 – 2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 52
4-4	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม..... 54
4-5	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของดัชนีคุณภาพกำไรของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 – 2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 56
4-6	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากรายงานการเงินของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 – 2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ 58
4-7	การเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากรายงานการเงินของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของกิจการ 58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-8	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ 60
4-9	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ 62
4-10	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของดัชนีคุณภาพกำไรของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ 64
4-11	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์เกินปกติสะสม (Cumulative Abnormal Return: CAR) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไร ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 65
4-12	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Volume: V) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 67
4-13	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ (Abnormal Volume: AV) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 – 2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 69
4-14	ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์เกินปกติสะสม (Cumulative Abnormal Return: CAR) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-15 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Volume: V) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	71
4-16 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ (Abnormal Volume: AV) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	72
4-17 เปรียบเทียบดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้	74
4-18 เปรียบเทียบดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้จำแนกตามขนาดของกิจการ	74
4-19 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้	75
4-20 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 – 2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ	76
4-21 เปรียบเทียบปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้	76
4-22 เปรียบเทียบปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ	77
4-23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานในภาพรวม	78

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	8
3-1 ช่วงเวลาในการศึกษา.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 20 ได้กำหนดให้การจัดทำรายงานทางการเงินต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งจุดกำเนิดของมาตรฐานการบัญชีไทยเริ่มต้นจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการบัญชีได้รวมตัวกันก่อตั้งสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (The Institute of Certified Accountants and Auditors of Thailand: ICAAT) เมื่อปี พ.ศ. 2491 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาวิชาชีพการบัญชีของประเทศไทยให้อยู่บนมาตรฐานเดียวกันและเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้น เพื่อให้งบการเงินของแต่ละกิจการมีมาตรฐานที่เหมือนกัน จึงได้เริ่มมีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของไทยขึ้นใช้และมีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2547 ได้มีการตรากฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการบัญชี เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547” และถือเป็นจุดเริ่มต้นของการมี “สภาวิชาชีพบัญชี (Federation of Accounting Professions in Thailand: FAP)” ในประเทศไทย เนื่องจากตามมาตรา 6 ของกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชีมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2548 ได้มีมติให้เลิกสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวข้างต้นได้กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของไทย (Thai Accounting Standards: TAS) และมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards: TFRS) ไว้ด้วย สภาวิชาชีพบัญชีจึงได้ทยอยออกประกาศเกี่ยวกับเรื่องมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยอ้างอิงจากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRSs) เพื่อให้รายงานทางการเงินของบริษัทในประเทศไทยแสดงข้อมูลที่เป็นประโยชน์และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นรวมทั้งเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553)

จากวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพข้างต้นที่ต้องการให้รายงานทางการเงินแสดงข้อมูลมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้บริหารควรนำนโยบายการบัญชีมาถือปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ได้รายงานทางการเงินที่มีคุณภาพและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งมาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับจะแสดงถึงกฎเกณฑ์และวิธีปฏิบัติทางการบัญชี ไม่ว่าผู้ปฏิบัติจะเป็นผู้ที่มีหน้าจัดทำ หรือเป็นผู้สอบบัญชี โดยข้อมูลในรายงานการเงินที่

ผู้ใช้งบการเงินให้ความสำคัญเป็นพิเศษคือ ผลกำไรของกิจการเนื่องจากเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ดังนั้นหากกำไรที่ประกาศออกมามีคุณภาพแล้ว ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำกำไรไปใช้ประโยชน์ในการพยากรณ์และวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ช่อทิพย์ โกกิม, 2547) ซึ่ง White, Thomton & Running (1997) กล่าวว่า กิจการที่มีคุณภาพกำไรสูงย่อมมีความเสี่ยงน้อยกว่ากิจการที่มีคุณภาพกำไรต่ำ เนื่องจากกิจการที่มีคุณภาพกำไรสูงจะจัดทำตัวเลขในงบการเงินโดยยึดหลักความระมัดระวัง นอกจากนี้คุณภาพกำไรยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรในอนาคตด้วย

สำหรับงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาพบว่า ในแต่ละช่วงของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีนั้นมีผลต่อคุณภาพกำไร เช่น ในปี 2553 รัชดาภรณ์ เสมอจันทร์ และชุตินันท์ ดิษฐสันเทียะ ศึกษาถึงผลกระทบของการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อลักษณะคุณภาพกำไร และภาพลักษณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร ซึ่งให้ผลการทดสอบในทิศทางเดียวกันกับ Tangpinyoputtikhun, and Thammavinyu (2554) ศึกษาถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีปี 2550 ที่มีต่อประสิทธิภาพของข้อมูลทางการบัญชีและภาพลักษณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ข้อมูลทางการบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากงานวิจัยที่ผ่านมาสรุปได้ว่าข้อมูลทางการบัญชีจะมีคุณภาพมากขึ้นเมื่อมาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งกำไรของกิจการก็ถือเป็นข้อมูลทางการบัญชีข้อมูลหนึ่ง เมื่อข้อมูลทางการบัญชีมีคุณภาพย่อมทำให้กำไรของกิจการมีคุณภาพด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยบางฉบับได้ตรวจสอบคุณภาพทางข้อมูลทางการบัญชีในลักษณะอื่น เช่น กิตติมา อัครนุพงศ์ (2552) ได้ตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีจากการใช้มาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบระหว่างบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง ประเทศจีน (SSE) โดยวัดจากเสถียรภาพของกำไร พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนใน SET มีเสถียรภาพของกำไรมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งให้เห็นว่ามาตรฐานการบัญชีที่แตกต่างกัน มีผลทำให้กำไรมีเสถียรภาพต่างกัน แต่อย่างไรก็ดีจากการศึกษาของรัชดาภรณ์ เสมอจันทร์ และ ชุตินันท์ ดิษฐสันเทียะ และ Tangpinyoputtikhun, and Thammavinyu (2012) เป็นการศึกษาในมุมมองของผู้จัดทำงบการเงินเท่านั้น โดยเก็บข้อมูลจากการสอบถามผู้บริหารหรือผู้ทำบัญชีของกิจการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณภาพกำไรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี แต่อย่างไรก็ดียังไม่มีการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากรายงานการเงิน ดังนั้น งานวิจัยในครั้งนี้จึงต้องการศึกษาเพื่อทดสอบว่าเมื่อผู้บริหารหรือผู้ทำบัญชีของกิจการเชื่อว่า

การปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีนั้นจะทำให้คุณภาพกำไรดี ขึ้นแล้ว รายงานการเงินที่ได้แสดงให้เห็นว่ากำไรนั้นมีคุณภาพดีขึ้นด้วยจริงหรือไม่ ซึ่งเป็น การศึกษาในด้านของผู้ใช้งบการเงิน

ด้านการตอบสนองของนักลงทุน จากทฤษฎีความมีคุณค่าของข้อมูลที่กล่าวว่า ความมีคุณค่าของข้อมูล หมายถึง ข้อมูลที่มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงความคาดหวังเกี่ยวกับผลลัพธ์ของ เหตุการณ์ในอนาคต (Beaver, 1968) ซึ่งงานวิจัยทางบัญชีส่วนใหญ่ให้ความสนใจทำการศึกษาคความ มีคุณค่าของข้อมูลกำไรทางบัญชีที่มีต่อตลาดทุน เนื่องจากข้อมูลกำไรของกิจการจะทำหน้าที่ส่ง สัญญาณไปยังนักลงทุนให้ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง โดยวิเคราะห์ความมีคุณค่าข้อมูล ได้จากการที่นักลงทุนจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อข่าวผลกำไรที่ประกาศอย่างไร เมื่อกิจการประกาศ ข่าวทั้งดีและไม่ดีออกมา ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่ากำไรทางบัญชีเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่มี คุณค่า เนื่องจากมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ เช่น Ball & Brown (1968) ได้ศึกษาพบว่า ตลาดทุนมีการตอบสนองต่อการประกาศกำไรสุทธิประจำปีในช่วงที่กิจการมีการประกาศกำไร สุทธิประจำปี แต่อย่างไรก็ดีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีในภาพรวมที่มี ผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์กลับไม่พบการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ที่มีต่อกำไรสุทธิที่ เกิดขึ้นภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ เช่น งานวิจัยของ Bernard (1987) ได้ศึกษางานวิจัยของนักวิจัยอื่น ๆ จำนวน 26 ฉบับที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ เมื่อมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ที่มีผลบังคับใช้ พบว่ามาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไปไม่มี ผลต่อการปรับตัวของราคาหลักทรัพย์ทั้งในวันที่ประกาศเปลี่ยนแปลงและหลังจากวันที่มีประกาศ การเปลี่ยนแปลง ซึ่งอธิบายได้ว่าตลาดไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพกำไรที่เกิดขึ้น มาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ สำหรับประเทศไทย ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการ ตอบสนองของนักลงทุนที่มีต่อคุณภาพกำไรที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับ ใหม่มีผลบังคับใช้ด้วยเช่นกัน เช่น ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ (2545) ได้ศึกษาถึงความสามารถของ กำไรทางบัญชีและมูลค่าตามบัญชีในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ตามระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง ตามการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีปี 2542 และตามกลุ่มอุตสาหกรรม กิตติมา อัครนุพงศ์ (2546) ตรวจสอบผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยในปี 2542 ต่อความเกี่ยวข้อง ในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งผลการวิจัยของทั้ง 2 ท่านออกมาในทิศทาง เดียวกันว่า ข้อมูลกำไรสุทธิในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ (Value Relevance of Net Income) ไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อมาตรฐานการบัญชีปรับปรุงปี 2542 มีผลบังคับใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Bernard, 1987)

แต่อย่างไรก็ดีได้มีการศึกษาการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีในลักษณะอื่น คือ ทดสอบการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีโดยแยกเป็นรายฉบับและทดสอบการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีที่มีผลกระทบเฉพาะบางกลุ่มอุตสาหกรรมกลับพบว่ามีการตอบสนองของราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ตัวอย่างเช่น จิพาภรณ์ พิมพาเจริญ (2553) ศึกษาเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของกิจการ (ปรับปรุง 2550) ที่มีต่อกำไรทางบัญชี และมูลค่าตามบัญชี พบว่า ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนของเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียร่วมกับกำไรทางบัญชีและมูลค่าตามบัญชี มีความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ ได้ดีกว่าการรายงานเงินลงทุนดังกล่าวด้วยวิธีราคาทุน ซึ่งหมายความว่าภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 การรายงานเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่บันทึกเงินลงทุนด้วยวิธีราคาทุน มีความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้น้อยลง นอกจากนี้ยังมีการศึกษาโดยแยกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม เช่น แอนนา ตีอุดมวงศา (2546) ได้ศึกษาถึงผลกระทบต่อปริมาณการลงทุนจากการนำมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มาถือปฏิบัติ โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของ พบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 ซึ่งเป็นช่วงก่อนที่จะนำมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มาถือปฏิบัตินั้นมีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ต่ำกว่าในปี พ.ศ. 2543-2544 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้

เนื่องจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีแต่ละครั้งนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการเงินมีลักษณะเชิงคุณภาพตามที่แม่บทการบัญชีกำหนดไว้ และคาดหวังว่าข้อมูลทางบัญชีที่แสดงในรายงานการเงินนั้นจะต้องมีคุณภาพมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งลักษณะเชิงคุณภาพที่กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ความเข้าใจได้ (Understandability) ความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ (Relevance) ความเชื่อถือได้ (Reliability) และการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีตามที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ประกาศให้มีผลบังคับใช้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) และเมื่อกิจการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีแล้วแล้วช่วยทำให้ข้อมูลทางบัญชะนั้นมีคุณภาพ ซึ่งกำไร (ขาดทุน) ของกิจการนั้นถือเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน เช่น นักลงทุน เจ้าหนี้ เป็นต้น เนื่องจากเป็นข้อมูลที่บ่งชี้ถึงควมมีคุณภาพของฝ่ายบริหารและความมั่นคงของกิจการ ดังนั้นงานวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีในภาพรวมที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทที่จดทะเบียนใน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงเวลาก่อนและหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีในปี พ.ศ. 2550- 2552 ศึกษาจากการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนในช่วงปี พ.ศ.2548-2549 (ปีก่อนที่จะปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550) กับปี 2554 (ปีที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 มีผลบังคับใช้) โดยพิจารณาจากดัชนีคุณภาพกำไร เนื่องจากกำไรขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับกระแสเงินสดสุทธิที่เป็นผลจากการดำเนินงานธุรกิจของกิจการ และเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผู้ลงทุนใช้ในการคาดคะเนกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจลงทุน (นิมนวล วิเศษสรรพ, 2545)

สำหรับการศึกษาในส่วนของการตอบสนองของนักลงทุนนั้นผู้วิจัยสนใจศึกษาในประเด็นของการตอบสนองที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีในภาพรวม เนื่องจากเหตุการณ์ของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาในครั้งนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศแตกต่างจากการเปลี่ยนแปลงในอดีตซึ่งเกิดขึ้นหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ที่ทำให้บริษัทหลายแห่งต้องปิดกิจการลงซึ่งนอกเหนือจากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดจากการจัดการที่ล้มเหลวแล้วแล้วยังมีการระบุถึงอีกหนึ่งสาเหตุ นั่นคือ มาตรฐานการบัญชีของไทยในขณะนั้นไม่ได้มาตรฐานสากล ทำให้งบการเงินไม่ได้สะท้อนฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ (รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงแสดงอยู่ในบทที่ 2) โดยศึกษาจากอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติโดยการเปรียบเทียบข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550- 2552 มีผลบังคับใช้ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนจะเพิ่มมากขึ้นภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากแนวเหตุผลของการกำหนดปัญหางานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพกำไรพบว่า คุณภาพกำไรมีความแตกต่างกันด้วยหลายปัจจัย เช่น รายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร ความเสี่ยงทางธุรกิจ การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีให้เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจ แต่อย่างไรก็ดียังไม่มีงานวิจัยใดที่ใช้ดัชนีคุณภาพกำไรเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของข้อมูลทางการเงินบัญชีภายหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี ดังนั้นงานวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีที่มีต่อดัชนีคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงกำหนดวัตถุประสงค์งานวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 ในภาพรวมที่มีต่อคุณภาพกำไร

2. เพื่อศึกษาการตอบสนองของนักลงทุนทั้งในด้านราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์เมื่อมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

สมมติฐานการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไร

การศึกษานี้ต้องการชี้ให้เห็นว่าการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลกระทบจากต่อคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากกำไรของกิจการเป็นข้อมูลที่ผู้ใช้งบการเงินต่างให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ซึ่งหลังจากที่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงระบบมาตรฐานการบัญชีรวมทั้งวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงมาตรฐานของสภาวิชาชีพที่ต้องการให้ข้อมูลทางการบัญชีมีคุณภาพมากขึ้น ความน่าเชื่อถือของกำไรซึ่งถือเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่มีความสำคัญข้อมูลหนึ่งจึงเป็นประเด็นสำคัญที่นักบัญชีและผู้ใช้งบการเงินต่างให้ความสนใจ และพยายามที่จะวัดความน่าเชื่อถือได้กำไรดังกล่าว ซึ่งจากงานวิจัยของรัชดาภรณ์ เสงฆพันธ์ และ ชุตินันท์ ดิษฐ์สันเทียะ (2553) Tangpinyoputtikhun and Thammavinyu (2554) ที่ชี้ให้เห็นว่าคุณภาพกำไรจะดีขึ้นเมื่อมาตรฐานการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลง จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้นนี้จึงตั้งเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

H1: คุณภาพกำไรภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าคุณภาพกำไรก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี

ส่วนที่ 2 การตอบสนองของนักลงทุนภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แต่ละประเทศได้มีความพยายามในการปรับปรุงระบบมาตรฐานการบัญชีโดยนำมาตรฐานการบัญชีสากลเข้าไปใช้ในประเทศต่าง ๆ กว่าร้อยประเทศ และมีการศึกษาถึงผลของการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีในประเทศต่าง ๆ ในประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลบัญชีกับราคาหลักทรัพย์ ส่วนใหญ่แล้วพบว่ามีความสัมพันธ์กันมากขึ้นนั้นแสดงว่าข้อมูลบัญชีมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของนักลงทุนมากขึ้นหลังจากที่มีการปรับปรุงระบบมาตรฐานการบัญชี ซึ่ง Dechow and Scharnd (2004) กล่าวว่า มาตรฐานการบัญชีสากลจะช่วยเพิ่มประโยชน์ของข้อมูลบัญชีเพื่อการตัดสินใจสำหรับนักลงทุน สำหรับประเทศไทยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบมาตรฐานการบัญชีโดยการนำมาตรฐานการบัญชีสากลมานั้น เป้าหมายที่หลายฝ่ายคาดหวังไว้ คือ การพัฒนาคุณภาพของข้อมูลบัญชีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินตามคุณสมบัติของข้อมูลบัญชีที่ได้ระบุเอาไว้อย่างชัดเจนในแม่บทการบัญชีในด้านประโยชน์ของข้อมูล

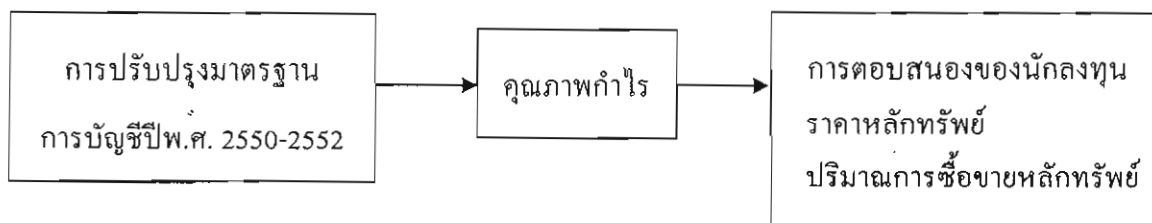
บัญชีสำหรับนักลงทุน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าหากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงมีผลบังคับใช้ซึ่งมีผลทำให้คุณภาพกำไรเปลี่ยนแปลงไปแล้วจะมีผลต่อราคาหลักทรัพย์หรือไม่ จึงตั้งเป็นสมมติฐานไว้ดังนี้

H2: การตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์ภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550

Charles (1897) ผู้คิดค้นทฤษฎีดาว (Dow Theory) กล่าวไว้ว่า ปริมาณการซื้อขายเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการยืนยันแนวโน้ม นักลงทุนจะวิเคราะห์ปริมาณการซื้อขาย (Volume) เพื่อใช้เป็นตัวช่วยวัดความแข็งแกร่ง (Strength) หรือความอ่อนกำลัง (Weakness) ที่หมุนอยู่ภายใต้ความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นตัวนั้น ๆ ข้อดีอีกประการหนึ่งของการวิเคราะห์ปริมาณการซื้อขาย คือ ปริมาณการซื้อขายเป็นสิ่งที่ตกแต่งหรือบิดเบือนได้ยาก เนื่องจากต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งผลที่ได้ อาจไม่คุ้มกับจำนวนเงินที่เสียไป ดังนั้นปริมาณการซื้อขายจึงเป็นตัวยืนยันภาวะตลาดได้เป็นอย่างดี ซึ่งต่อมาได้มีงานวิจัยของ Beaver (1968 อ้างถึงใน เกษมสันต์ พิมพ์อ่ำ, 2550, หน้า 21) ได้ศึกษาผลกระทบของการประกาศกำไรต่อปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลาที่มีการประกาศกำไรสุทธิประจำปี โดยใช้ปริมาณการซื้อขายส่วนที่เกินปกติ (Abnormal Volume) เป็นตัววัด พบว่า ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในสัปดาห์ที่มีการประกาศกำไรสุทธิมีปริมาณการซื้อขายสูงกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในสัปดาห์อื่นที่ไม่มีการประกาศกำไร และจะปรับตัวกลับสู่ปริมาณการซื้อขายปกติอย่างรวดเร็วภายในสัปดาห์ที่มีการประกาศกำไร จากงานวิจัยในอดีตทำให้ผู้วิจัยคาดว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้แล้วจะส่งผลให้คุณภาพกำไรดีขึ้น ส่งผลต่อเนื่องไปยังปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ ณ วันที่กิจการประกาศผลกำไรประจำปีเพิ่มมากขึ้นไปตามด้วย จึงตั้งเป็นสมมติฐานที่ 3 ดังนี้

H3: ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติก่อนการปรับปรุง มาตรฐานการบัญชีปี 2550

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ผู้ใช้รายงานการเงิน เช่น นักลงทุน สถาบันการเงินผู้ให้สินเชื่อ เจ้าหนี้ นักวิเคราะห์ ฯลฯ สามารถวิเคราะห์คุณภาพกำไรที่แสดงในรายงานการเงินเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. เป็นหลักฐานทางวิชาการสำหรับผู้สนใจจะนำไปศึกษาเพิ่มเติม หรือใช้ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป
3. เพื่อเป็นข้อมูลต่อสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ในการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีในครั้งต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยนี้ศึกษาโดยใช้ข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2549 และ พ.ศ. 2554 เนื่องจากเป็นช่วงปีที่มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีหลายฉบับ โดยเลือกศึกษาทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ กลุ่มประกันชีวิตและประกันภัย เนื่องจากกลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีวิธีการปฏิบัติทางการบัญชีที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ

นิยามศัพท์

คุณภาพกำไร หมายถึง กำไรสุทธิของกิจการตามเกณฑ์คงค้างที่ใกล้เคียงกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

- บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีที่มีผลคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี

ในการประกอบธุรกิจสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนได้รับความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับขององค์กรนั้นต้องมีข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์นั้นต้องเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้องตามควร และการที่จะทำให้ข้อมูลที่ได้นั้นมีความถูกต้อง คือ กิจการต้องนำมาตรฐานการบัญชีมาเชื่อถือและปฏิบัติในการดำเนินงาน

ความหมายของมาตรฐานการบัญชี

มาตรฐานการบัญชีเป็นสิ่งที่นักบัญชีและผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญในการเชื่อถือและปฏิบัติ จึงมีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงความหมายของมาตรฐานการบัญชีไว้ดังนี้

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการบัญชี หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมาย โดยในระหว่างที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมายกำหนด ให้ถือว่า มาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ได้มีมติให้ประกาศใช้แล้วเป็นมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ต้องปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทพร (2544) ได้กล่าวถึงมาตรฐานการบัญชีว่า มาตรฐานการบัญชีเป็นคำที่นักบัญชีไทยเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (General Accepted Accounting Principle) โดยเชื่อถือว่สิ่งใดที่เป็นมาตรฐานการบัญชี สิ่งนั้นต้องเป็นหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปด้วย หลักการบัญชี หรือมาตรฐานการบัญชี จึงหมายถึงแนวทางที่ได้รับการรับรองและยอมรับเป็นส่วนใหญ่จากผู้มีอำนาจหน้าที่ในวิชาชีพการบัญชี เพื่อให้ นักบัญชีใช้เชื่อถือเป็นหลักปฏิบัติในการรวบรวม จัดบันทึก จำแนกสรุปผล และจัดทำ

งบการเงินอย่างมีหลักเกณฑ์มีมาตรฐานหรือการทำขึ้นอย่างสม่ำเสมอและสามารถเข้าใจได้ง่ายโดยครอบคลุมถึงประเพณีนิยม กฎเกณฑ์ และวิธีการต่าง ๆ ซึ่งอธิบายให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติทางการบัญชี ซึ่งเป็นที่ยอมรับ ณ เวลาหนึ่งเวลาใดโดยเฉพาะ

ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร (2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการบัญชี หมายถึง แนวทางที่นักบัญชียึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการรับรู้ การวัดมูลค่า และการแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีในงบการเงิน ข้อมูลทางบัญชีให้ประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักลงทุน เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น รัฐบาล ฯลฯ ดังนั้นหากข้อมูลที่จัดบันทึกไม่มีหลักเกณฑ์หรือไม่ได้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชี จะทำให้ข้อมูลนั้นไม่สะท้อนถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานอย่างแท้จริงซึ่งจะทำให้การนำข้อมูลไปใช้ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอย่างแท้จริงก่อให้เกิดความเข้าใจผิด และในทางตรงกันข้าม หากผู้ประกอบวิชาชีพมีมาตรฐานการบัญชีให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติจะทำให้ข้อมูลทางการบัญชีและรายงานทางการเงินมีคุณภาพ น่าเชื่อถือและสามารถใช้ประโยชน์ได้มาตรฐานการบัญชีจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า มาตรฐานการบัญชีเป็นแนวทางที่กำหนดให้นักบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการรวบรวมจัดบันทึก จำแนก สรุป และจัดทำงบการเงินอย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี

การกำหนดมาตรฐานการบัญชี

ในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีที่ให้นักบัญชียึดถือและปฏิบัตินั้นเป็นหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 หมวด 4 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรา 33 34 35 และ 36 (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรา 33 ให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการบัญชี มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน และผู้แทนกรมการประกันภัย ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นกรรมการ โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน และเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา 34 ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีมีอำนาจหน้าที่กำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี และกฎหมายอื่น มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดและปรับปรุงเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และเมื่อได้รับแจ้งจากผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน กรรมการประกันภัย กรรมการพัฒนาธุรกิจ การค้า กรมสรรพากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหน่วยงานอื่นใดว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว ทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศ หรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีต้องดำเนินการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการบัญชี

มาตรา 35 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้

มาตรา 36 การประชุมคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี คณะอนุกรรมการซึ่ง คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีแต่งตั้งต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ทั้งนี้มาตรฐานการบัญชีจะมีผลบังคับใช้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ซึ่งนับตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะกว่า 10 ปีที่มีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีมาตรฐานเทียบเท่ามาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ที่ทำให้บริษัทหลายแห่งต้องปิดกิจการลงซึ่งนอกเหนือจากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดจากการจัดการที่ล้มเหลวแล้วแล้ว ยังมีการระบุถึงอีกหนึ่งสาเหตุ นั่นคือ มาตรฐานการบัญชีของไทยในขณะนั้น ไม่ได้มาตรฐานสากล ทำให้งบการเงินไม่ได้สะท้อนฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ ไม่มีการส่งสัญญาณเตือนภัยให้กับนักลงทุนตามที่ควร รวมถึงความไม่โปร่งใสของธุรกิจต่าง ๆ ในการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน หรือเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เป็นประโยชน์ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินไม่ทราบถึงปัญหาที่ถูกซ่อนอยู่ ด้วยสาเหตุนี้เองทำให้นักลงทุนต่างชาติไม่มั่นใจและถอนการลงทุนออกจากประเทศไทย จากเหตุการณ์ที่เกิดทำให้สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับ

อนุญาตแห่งประเทศไทย (ในขณะนั้น) จำเป็นต้องปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีครั้งยิ่งใหญ่ โดยยึดหลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีตราเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น โดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ และมีการปรับเปลี่ยนในบางประเด็นเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจของกิจการในประเทศไทย และได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีในวันที่ 10 สิงหาคม 2543 เป็นต้นมา มาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

มาตรฐานการบัญชีเป็นหลักเกณฑ์ในการให้นักบัญชียึดถือและปฏิบัติในการรับรู้รายการ การวัดมูลค่ารายการและการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงิน โดยหลังจากที่มีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีขึ้นใช้ในประเทศไทยในวันที่ 10 สิงหาคม 2543 แล้วหลังจากนั้นได้มีการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่อง สามารถสรุปการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาต่างๆ ที่ผ่านมาได้ดังนี้

ปี พ.ศ. 2549 ยกเลิกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน ของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน และให้ใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2549) แทน

ถัดมาในปี พ.ศ. 2550 ให้ยกเลิกมาตรฐานการบัญชี รวม 14 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 เรื่อง งบกระแสเงินสด

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 46 เรื่อง รายงานทางการเงินเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 49 เรื่อง สัญญาก่อสร้าง

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เรื่อง กำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญและการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ - ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 14 เรื่อง การบัญชีสำหรับการวิจัยและพัฒนา

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 เรื่อง การบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 เรื่อง สินค้าคงเหลือ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 43 เรื่อง การรวมธุรกิจ

ยกเลิกการตีความมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์-รายจ่ายที่
กิจการในขั้นพัฒนาและกิจการที่พัฒนาแล้วบันทึกไว้เป็นสินทรัพย์
โดยให้ใช้มาตรฐานการบัญชีต่อไปนี้แทน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบกระแสเงินสด

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงิน

เฉพาะกิจการ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 เรื่อง (ปรับปรุง 2550) เงินลงทุนในบริษัทร่วม

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 46 เรื่อง (ปรับปรุง 2550) ส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 49 เรื่อง (ปรับปรุง 2550) สัญญาก่อสร้าง

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การนำเสนอของงบการเงิน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลง

ประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สินค้าคงเหลือ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 43 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การรวมธุรกิจ

ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2551 ยกเลิกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เรื่อง การด้อยค่าของ

สินทรัพย์ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 54 เรื่อง การดำเนินงานที่ยกเลิก และให้ใช้มาตรฐานการ
บัญชีต่อไปนี้แทน ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของ
สินทรัพย์ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 54 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้
เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

ในปี พ.ศ. 2552 สภาวิชาชีพบัญชีได้จัดเลขที่มาตรฐานการบัญชีของไทยให้ตรงกับ
เลขที่มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศเพื่อความสะดวกในการอ้างอิงกับมาตรฐานการบัญชี
ระหว่างประเทศ จากการใช้สหรัฐอเมริกาใช้ระบบมาตรฐานการบัญชีที่พัฒนาขึ้นมา ที่เรียกว่า GAAP
(Generally Accepted Accounting Principles) ในขณะที่ทางยุโรปใช้มาตรฐานการบัญชีที่เรียกว่า
IAS (International Accounting Standard) สำหรับประเทศไทยเริ่มต้นการจัดทำบัญชีจากระบบ
มาตรฐานการบัญชีที่สอดคล้องกับ GAAP ดังนั้น เพื่อให้มาตรฐานทุกอย่างรวมกันเป็นมาตรฐาน

เดีวทั่วโลก IASB (International Accounting Standard Board) หรือคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีสากล จึงได้มีความพยายามที่จะกำหนดมาตรฐานการบัญชีให้เป็นรูปแบบเดียวกันเพื่อใช้เป็นหลักสากลทั่วโลก (International Financial Reporting Standards: IFRS) โดยพัฒนาและออกกฎระเบียบการลงบันทึกบัญชีใหม่เพื่อให้มีภาษาบัญชีเดียวกันทั่วโลก

ในปีเดียวกันนี้ได้มียกเลิกมาตรฐานการบัญชี รวม 2 ฉบับ ได้แก่ แม่บทการบัญชี และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 47 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยให้ใช้มาตรฐานการบัญชีต่อไปนี้แทนได้แก่ แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2550) และ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งประกาศให้ใช้มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับใหม่ รวม 4 ฉบับ ดังนี้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล, แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการบันทึกบัญชีสิทธิการเช่า และแนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

ล่าสุดในปี พ.ศ. 2553 ที่ผ่านมา สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกมาตรฐานใหม่และปรับปรุงมาตรฐานที่มีอยู่เดิมรวมทั้งสิ้น 31 ฉบับ แบ่งเป็นมาตรฐานการบัญชีของไทย (Thai Accounting Standards: TAS) 27 ฉบับ มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards: TFRS) 4 ฉบับ ซึ่งเมื่อรวมกับมาตรฐานการบัญชีเดิมของประเทศไทยเองที่มีผลบังคับใช้ก่อนหน้านี้อีก 6 ฉบับ ทำให้ปัจจุบันประเทศไทยมีมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินทั้งหมด 37 ฉบับ เป็นมาตรฐานที่มีผลบังคับใช้แล้ว 34 ฉบับ ส่วนที่เหลืออีก 3 ฉบับ มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 ม.ค. 2556 ซึ่งมีมาตรฐานที่น่าสนใจอยู่ 2 ฉบับที่ คือ ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน และฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ เนื่องจากเป็นมาตรฐานใหม่ที่ยังไม่เคยใช้ในประเทศไทยมาก่อน รวมทั้งยังเป็นมาตรฐานการบัญชีที่มีผลกระทบต่อฐานะการดำเนินงานและเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

ความสำคัญของมาตรฐานบัญชีกับวิชาชีพบัญชี

ผู้ประกอบการวิชาชีพเกี่ยวกับการบัญชี มีหน้าที่หลักโดยตรงเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม วิเคราะห์และจัดทำบัญชี รวมถึงนำเสนอข้อมูลที่จัดทำในรูปแบบของงบการเงิน เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของธุรกิจที่รับทำบัญชี โดยจะต้องจัดทำให้เป็นไปตามความจริงตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดและต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีถูกต้องครบถ้วน (สุมนา เศรษฐนันท์, 2546)

จากหน้าที่ความรับผิดชอบที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจึงจำเป็นต้อง ทำการศึกษามาตรฐานการบัญชีแต่ละเรื่องที่ถูกกำหนดไว้ ซึ่งถือเป็นขอบเขตและแนวทางในการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เพื่อให้ข้อมูลที่น่าเสนอในงบการเงินถูกต้องตามควร และก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงบการเงินที่ กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี

อย่างไรก็ดีสภาวิชาชีพบัญชีได้ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่อง โดยคาดหวังว่าจะช่วยให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลทางการบัญชีที่มีความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน โปร่งใส และเพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพบัญชีของประเทศไทยให้ก้าวหน้าทัดเทียมมาตรฐานสากล เนื่องจากปัจจุบันการลงทุนระหว่างประเทศเริ่มเข้ามามีบทบาทในการ พัฒนาตลาดทุนของประเทศไทยมากขึ้น ทำให้นักลงทุนชาวต่างชาติเรียกร้องให้มีการผลักดันให้มีการใช้มาตรฐานการบัญชีเดียวกันในการจัดทำงบการเงิน เพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบ ข้อมูลในงบการเงินของแต่ละบริษัท โดยเฉพาะข้อมูลกำไรของกิจการที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นหากข้อมูลทางการบัญชีมีความถูกต้อง เหมาะสมแล้วย่อม ส่งผลให้ข้อมูลกำไรมีคุณภาพตามไปด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพกำไร

ความหมายของคุณภาพกำไร

คุณภาพกำไรมีค่านิยมที่แตกต่างกันตามมุมมองของผู้วิเคราะห์แต่ละคน ไม่มีคำจำกัดความที่แน่นอนจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของคุณภาพกำไรไว้ ดังต่อไปนี้

Bernstein and Wild (2000) กล่าวว่า คุณภาพกำไร หมายถึง การรับรู้ผลกำไร ซึ่งมีความสำคัญในการประเมินค่าทางธุรกิจ โดยต้องอาศัยตัวเลขกำไรทางบัญชีเป็นตัววัด โดยกำไรทางบัญชีนั้นขึ้นอยู่กับสมมติฐานและหลักการบัญชีที่ธุรกิจเลือกใช้ กำไรทางบัญชีจะมีความแตกต่างกันระหว่างเกณฑ์คงค้างและเกณฑ์เงินสด โดยคุณภาพกำไรของธุรกิจจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการใช้เกณฑ์คงค้างและเกณฑ์เงินสดในการรับรู้

White, Thornton, and Running (1997) กล่าวว่า คุณภาพกำไร หมายถึง ระดับของความระมัดระวังที่อยู่เบื้องหลังการจัดทำตัวเลขกำไรของบริษัท

วรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2543) กล่าวว่า คุณภาพกำไร หมายถึง ระดับของสหสัมพันธ์ระหว่างกำไรทางบัญชี (Accounting Income) กับกำไรในเชิงเศรษฐกิจ (Economic Income Schroeder)

นอกจากนิยามข้างต้นแล้ว The Financial Accounting Standard Board (FASB) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพกำไรไว้ใน FASB's Discussion Memorandum on "Materiality" ว่ากำไรที่แท้จริง (Real Earning) หรือกำไรที่มีคุณภาพ ควรเป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ที่เสื่อมราคาได้ และเป็นกำไรที่ได้มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ รวมทั้งกิจกรรมมีนัยสำคัญที่ก่อให้เกิดกำไรได้

ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ในความหมายนี้กำไรที่แท้จริงหรือกำไรที่มีคุณภาพจึงเป็นจำนวนที่อยู่ระหว่างกำไรสุทธิทางบัญชีกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานหักด้วยรายการที่พิเศษหรือรายการที่เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก (สุทธิจากภาษีเงินได้) ที่รวมอยู่ในการคำนวณกำไร กล่าวคือ การคำนวณกำไรที่แท้จริงผู้วิเคราะห์ควรตัดรายการที่ไม่ใช่เงินสดออกจากการคำนวณ เช่น ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรายการตัดบัญชีต่าง ๆ รายการค่าเผื่อการลดลงของราคาหลักทรัพย์ เป็นต้น เพื่อให้ได้กำไรที่แท้จริง (จารุพร เรื่องกาณูจนวิทย์, 2549)

จากความหมายสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพกำไร หมายถึง กระแสเงินสดของกิจการที่อยู่ในรูปของกำไรจากการดำเนินงานที่ได้รายงานไว้ในงบการเงินตามเกณฑ์คงค้าง แต่กำไรที่จะมีคุณภาพต้องเป็นกำไรที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ไม่ผันผวนขึ้นลงอย่างรุนแรง เป็นกำไรที่ได้มาจากการดำเนินงานที่แท้จริงและมีนโยบายการบัญชีที่นำมาใช้ในการวัดกำไรอย่างเหมาะสมและควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักความระมัดระวัง

ความสำคัญของคุณภาพกำไร

บุษกร ศรีกุลววรรณ (2546) กล่าวว่า คุณภาพกำไรสามารถช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงศักยภาพของบริษัทได้และสามารถนำข้อมูลของคุณภาพกำไรไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงของบริษัทในหลาย ๆ ด้าน โดยใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจได้ดังนี้

1. ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาทางการเงินและการดำเนินงาน ในการวัดคุณภาพกำไรผู้วิเคราะห์ไม่ควรจะให้ความสำคัญเฉพาะงบกำไรขาดทุนอย่างเดียว ควรให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางการเงินฐานะสภาพคล่องทางการเงิน ความพร้อมของแหล่งเงินทุน ตลอดจนโครงสร้างค่าใช้จ่ายงานของบริษัท

2. เป็นข้อมูลในการพิจารณาทางด้านอุตสาหกรรม การวัดคุณภาพกำไรสามารถที่จะวิเคราะห์อุตสาหกรรมควบคู่ไปด้วย วิธีการปฏิบัติทางบัญชีและธุรกรรมทางการเงินซึ่งเป็นที่ยอมรับในอุตสาหกรรมหนึ่งอาจไม่เป็นที่ยอมรับในอีกอุตสาหกรรมหนึ่งก็ได้

3. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ซึ่งในบางครั้งผู้วิเคราะห์พบว่าคุณภาพกำไรมีความใกล้เคียงระหว่างกำไรกับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจอยู่เบื้องหลังการจัดทำตัวเลขกำไรแม้ว่าการประเมินความเป็นจริงทางเศรษฐกิจอาจจะไม่สอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหาร ความเป็นจริง

ทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุดสามารถที่จะสะท้อนคุณภาพกำไรได้ดีด้วย

4. มีความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือในหลักการบัญชี คุณภาพกำไรของบริษัทสะท้อนลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน เป็นข้อมูลให้ผู้ลงทุนนำไปวิเคราะห์มูลค่าของหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีกระแสเงินสดเหลือมากเพียงพอต่อการลงทุนในสินทรัพย์และการชำระหนี้

คุณลักษณะของกำไรที่มีคุณภาพ

วรัศคีดี ทูมมานนท์ (2543) กล่าวว่า การวิเคราะห์คุณภาพกำไรจะมีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ ตลอดจนการกำหนดคุณลักษณะของกำไรที่มีคุณภาพด้วย อย่างไรก็ตามผู้วิเคราะห์ไม่ควรพิจารณาเฉพาะตัวเลขในงบกำไรขาดทุนแต่ควรให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางการเงิน ฐานะทางการเงิน ความพร้อมของแหล่งเงินทุน ตลอดจนโครงสร้างค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทด้วย ซึ่งผู้ลงทุนและผู้วิเคราะห์หลักทรัพย์มักแยกความแตกต่างระหว่างกำไรที่มีคุณภาพและกำไรที่ไม่มีคุณภาพออกเป็นแต่ละประเด็น ดังนี้

1. เป็นกำไรที่คำนวณขึ้นจากการใช้หลักการบัญชีที่ยึดหลักความระมัดระวัง มีการจัดทำตัวเลขทางบัญชีและนำเสนองบดุลที่สะท้อนฐานะการเงินที่เป็นจริงขึ้นอยู่กับวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่บริษัทใช้อยู่ การใช้ดุลยพินิจในการประมาณรายการต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวัง อย่างไรก็ตามภายใต้ทฤษฎีตลาดทุนที่มีประสิทธิภาพ บริษัทที่แสดงกำไรที่ต่ำกว่าบริษัทที่ใช้หลักความระมัดระวังที่มากกว่าย่อมมีค่า P/E Ratio สูงกว่าบริษัทที่แสดงกำไรสูงกว่า บริษัทที่ใช้หลักการบัญชีที่หละหลวมกว่าเพราะมูลค่าหลักทรัพย์ที่เท่ากันจะถูกหารด้วยตัวเลขกำไรที่ต่ำกว่านั่นเอง

2. เป็นกำไรที่มีความเป็นไปได้อย่างสูงที่จะสามารถนำไปจัดสรรในรูปเงินสด จึงไม่ควรเป็นกำไรที่มีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่จะสามารถไป จัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ความสามารถของกำไรในการสะท้อนกระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังการเกิดคุณภาพกำไรขึ้นอยู่กับความสามารถในปัจจุบันของบริษัทในการจ่ายเงินปันผล ความใกล้เคียงกันระหว่างตัวเลขกำไรกับเงินสดจากการดำเนินงานที่จะสามารถนำไปจัดสรรในรูปเงินปันผล เงินสดจากการดำเนินงานนอกจากจะต้องเพียงพอต่อการจ่ายเงินปันผลแล้วยังจะต้องสามารถนำกลับไปลงทุนต่อในสินทรัพย์ใหม่หรือชำระคืนหนี้ได้ด้วย

ความแตกต่างระหว่างกำไรที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์สิทธิกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง หากผู้วิเคราะห์ทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างเช่นนั้นขึ้นจะช่วยให้สามารถประเมินคุณภาพกำไรของบริษัทได้ดียิ่งขึ้นเนื่องจากกระแสเงินสดที่คำนวณขึ้นจะมีความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงมากกว่ากำไร (ขาดทุน) ที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์สิทธิเพราะเป็นวิธีที่ได้ตัดผลกระทบที่เกิดจากการใช้วิธีการบัญชีที่แตกต่างกันสำหรับรายการและเหตุการณ์เดียวกันออกไปในขณะที่การวัดผลการดำเนินงานในรูปกำไรจำเป็นต้องอาศัยดุลยพินิจเกี่ยวกับการตั้งเป็น

รายการค้างรับ ค้างจ่าย รายการรับล่วงหน้า-จ่ายล่วงหน้า (Accruals) การปันส่วน (Allocations) และการกำหนดมูลค่าของรายการต่าง ๆ (Valuations)

3. เป็นกำไรที่ไม่ผันผวนไปจากเส้นแนวโน้มกำไรในอดีตหรือจากเส้นแนวโน้มกำไรมา โดยตลอด ความผันผวนและความไม่แน่นอนของตัวเลขกำไรเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนในการกำหนดคุณภาพกำไร เนื่องจากตลาดจะหวั่นวิตกในความไม่แน่นอนและสะท้อนความอ่อนไหวนี้ออกมาในแง่ของ P/E Ratio ต่ำ ดังนั้นเนื่องจากกำไรที่มีคุณภาพเป็นสัญลักษณ์ของกำไรที่มีเสถียรภาพและสามารถใช้ในการพยากรณ์ในอนาคตได้เป็นอย่างดี ผู้ลงทุนที่ยึดติดกับตัวเลขกำไรในการตัดสินใจลงทุนจึงมีแนวโน้มที่จะยอมซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทหนึ่งด้วยราคาที่สูงกว่า (P/E ratio ที่สูงกว่า) อีกบริษัทหนึ่งซึ่งมีกำไรที่ค่อนข้างผันผวนและความไม่แน่นอนสูง

4. เป็นกำไรที่ไม่ว่าจะเป็นกำไรในอดีตหรือกำไรในปัจจุบันจะต้องเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีของกระแสกำไรในอนาคต

5. เป็นกำไรที่เกิดจากการประกอบธุรกิจพื้นฐานของบริษัทอย่างต่อเนื่องไม่ควรเป็นกำไรที่จะไม่เกิดขึ้นอีกหรือเกิดจากกิจกรรมอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากกิจกรรมขั้นพื้นฐานทางธุรกิจของบริษัท

6. เป็นกำไรที่สะท้อนถึงความระมัดระวังและความเป็นจริงของบริษัทในการมองสถานการณ์ที่บริษัทประสบอยู่ในปัจจุบันและคาดว่าจะเกิดขึ้น ไม่ควรเป็นกำไรที่ไม่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจและเกิดจากหลักการบัญชีที่เกิดจากการมองอนาคตในแง่ดีมากเกินไป

7. เป็นกำไรที่เมื่อผู้วิเคราะห์ได้พิจารณาจบชุดควบคู่กันไป พบว่าไม่มีการปกปิดซ่อนเร้นสิ่งปกปิดใดๆ ที่อาจเป็นไปได้ เช่น การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงวดที่เกิดขึ้น ไม่ควรเป็นกำไรที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแสดงสินทรัพย์ที่ในราคาที่สูงเกินไปกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

8. เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง ไม่ควรเป็นกำไรที่เกิดจากการทำธุรกรรมทางการเงินที่เป็นที่น่าสงสัยหรือธุรกรรมทางการเงินที่ทำร้ายหรือ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นในบริษัทตามมา

9. เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจภายในประเทศ ไม่ควรได้มาจากการดำเนินงานในต่างประเทศเป็นหลัก

10. เป็นกำไรที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ไม่ควรที่จะต้องศึกษาจากหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตามมาหลาย ๆ หน้า ซึ่งจะมีแต่เฉพาะผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาเอกทางการบัญชีและภาษาศาสตร์ร่วมกันเท่านั้นที่สามารถเข้าใจได้

วิธีการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

Schipper and Vincent (1998) ได้แบ่งวิธีการวัดคุณภาพกำไรออกเป็น 4 วิธีหลัก ๆ คือ

1. วัดจากการเปลี่ยนแปลงตามอนุกรมเวลาแบ่งออกได้เป็น 3 วิธีย่อย ๆ ดังนี้

1.1 วัดความมีเสถียรภาพของกำไร

1.2 วัดความสามารถในการพยากรณ์กำไร

1.3 วัดความสม่ำเสมอ เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการวัดคุณภาพกำไร กำไรที่มีความผันผวนมาก ถือว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพต่ำ แต่อย่างไรก็ดีความสม่ำเสมอของกำไร อาจเป็นผลมาจากภาวะทางธุรกิจและสภาวะแวดล้อมที่สม่ำเสมอ หรืออาจจะเกิดขึ้นจากการแทรกแซงของฝ่ายบริหาร

2. วัดความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิ รายการคงค้าง และกระแสเงินสด ได้แก่

2.1 วัดจากอัตราส่วนของกระแสเงินสด อัตราส่วนที่ใช้คือ

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

กำไรสุทธิ

2.2. วัดจากรายการคงค้างในรายงานทางการเงิน แบ่งออกเป็น 3 วิธีย่อย ๆ ดังนี้

2.2.1 วัดจากการเปลี่ยนแปลงในรายการคงค้าง (Change in Total Accruals)

2.2.2 ประมาณหาค่ารายการคงค้างที่ผิดปกติ โดยรายการคงค้างปกติ จะกำหนดขึ้นจากรายการยอดขาย (บัญชีลูกหนี้) อาคารและอุปกรณ์ เมื่อใช้รายการคงค้างรวม ลบด้วยรายการคงค้างปกติ จะทำให้ได้รายการคงค้างผิดปกติ

2.2.3 ประมาณหาความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างกับกระแสเงินสด (Direct Estimation of Accruals-to-Cash Relations) ตามวิธีนี้ค่า Residual จากการประมาณการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital) กับกระแสเงินสดในงวดถัดไป จะเป็นตัวที่แสดงให้เห็นถึงรายการคงค้างที่ผิดปกติ หรือจัดได้ว่าเป็นรายการคงค้างที่เกิดจากฝ่ายจัดการ ซึ่งค่าที่ได้นี้ จะเป็นค่าที่ใช้แทนคุณภาพกำไร

3. วัดคุณภาพของข้อมูล กรอบแนวคิดของแม่บทการบัญชีมุ่งเน้นการจัดทำรายงานที่ประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ตัวที่ใช้ในการวัดคุณภาพของข้อมูล คือ การมีคุณลักษณะ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งในทางปฏิบัติ รายการการเงินจะต้องมีการเปรียบเทียบลักษณะอย่างหนึ่งกับคุณลักษณะอีกอย่างหนึ่ง (ความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจจะเน้นความทันเวลาในการบันทึกเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่ความน่าเชื่อถือจะเน้นการลดการเกิดข้อผิดพลาด)

4. คุณภาพของกำไรที่กำหนดขึ้นจาก “การตัดสินใจในทางปฏิบัติ” (Derived from Implementation Decision) จะมุ่งไปที่สิ่งจูงใจและความชำนาญของผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี ในมุมมองนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี

4.1 วิธีแรก คุณภาพกำไร เป็นความสัมพันธ์เชิงตรงกันข้าม กับจำนวนที่มีการใช้ดุลยพินิจ การประมาณ และการคาดการณ์ของผู้จัดทำบัญชี- คุณภาพจะลดลง เมื่อมีรายการการประมาณจากฝ่ายบริหารเพิ่มสูงขึ้น

4.2 วิธีที่สอง คุณภาพกำไรจะเป็นความสัมพันธ์เชิงตรงกันข้ามกับระดับของความมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ของผู้จัดทำ โดยการใช้ดุลยพินิจ การคาดการณ์และประมาณการ ซึ่งเป็นผลให้การปฏิบัตินั้น ไม่เป็นไปตามความตั้งใจให้ปฏิบัติตามมาตรฐาน

วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2543) กล่าวว่า การวัดคุณภาพกำไร โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณขึ้นจากงบกระแสเงินสดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยจัดการบิดเบือนอันเกิดจากการเปรียบเทียบกำไรของแต่ละกิจการที่เกิดจากการใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกัน ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวนี้ ได้แก่

1. ดัชนีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Operating Cash Index): เป็นตัวบ่งชี้ว่าหากกิจการสามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานได้ในจำนวนที่สูงพอ ๆ กับกำไรจากการดำเนินธุรกิจแล้ว มีความเป็นไปได้ว่ากำไรนั้นเกิดขึ้นจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง ไม่ได้มาจากการตกแต่งงบการเงิน

$$\text{ดัชนีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

1.1 ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด (Depreciation / Amortization Impact Ratio): เป็นตัวบ่งชี้ถึงอัตราร้อยละของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ได้จากการบวกกลับค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย โดยอัตราส่วนนี้จะใช้วิเคราะห์ควบคู่ไปกับอัตราส่วนการลงทุนต่อ เพื่อดูผลของการใช้จ่ายเงินลงทุนเทียบกับค่าเสื่อมราคาที่มีต่อกระแสเงินสด

$$\begin{aligned} & 1.2 \text{ ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด} \\ & = \frac{\text{ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย}}{\text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}} \end{aligned}$$

1.3 อัตราส่วนการลงทุนคืน (Reinvestment Ratio)

$$= \frac{\text{เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร}}{\text{ค่าเสื่อมราคา + เงินรับจากการขายสินทรัพย์}}$$

1.4 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

1.5 อัตราผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม (Cash Flow Return on Assets): เป็นการวัดผลตอบแทนการใช้สินทรัพย์ในการก่อให้เกิดกระแสเงินสด

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

แนวคิดเกี่ยวกับตอบสนองของนักลงทุน

แนวคิดเกี่ยวกับความมีคุณค่าของข้อมูลทางการบัญชี (The Accounting Information Content)

ข้อมูลทางการบัญชีมีประโยชน์ต่อผู้ซึ่งบการเงินหลายฝ่ายในการนำไปใช้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร เจ้าหนี้ นักลงทุน หน่วยงานของรัฐบาล และอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการตัดสินใจ คือ นักลงทุน ดังนั้นคุณค่าของข้อมูลทางการบัญชีจึงมีประโยชน์และมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุน (Lipe, 1986; Ball & Kothari, 1991; Barker, 2003; Kilpatrick & Nancy, 2003)

การวิจัยคุณค่าของข้อมูลทางการบัญชี เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในตลาดทุน โดยมีขึ้นเพื่อทดสอบความเกี่ยวข้องกันระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์กับข้อมูลทางการบัญชี จากการศึกษาผลงานวิจัยในอดีต พบว่าการวิจัยดังกล่าวเริ่มมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1968 และอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิวัฒนาการใหม่ของการวิจัยทางการบัญชีที่นำไปสู่การสร้างทฤษฎีที่สำคัญที่นำไปอธิบายปรากฏการณ์ในตลาดทุน เช่น การปรับตัวของราคาและหรือปริมาณซื้อขายหลักทรัพย์ อันเป็นผลมาจากการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการตัดสินใจลงทุน รวมถึงการนำไปอธิบายการกำหนดนโยบายบัญชีของฝ่ายบริหาร ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนถึงจุดมุ่งหมายของงบการเงินที่จัดทำเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ กิจกรรมที่เป็นบริษัทมหาชนจะต้องเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ต่อสาธารณชน ซึ่งในที่นี้หมายถึง กลุ่มของผู้ลงทุน เจ้าหนี้และผู้ใช้ทั่วไป เมื่อได้รับข้อมูลผู้ลงทุนหรือเจ้าหนี้จะใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการคาดการณ์เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งหากเหตุการณ์ดังกล่าวมีผลกระทบต่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของตน การเปิดเผยข้อมูล

ดังกล่าวก็จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่ผลการวิจัยคุณค่าของข้อมูลทางการบัญชีซึ่งถูกนำมาใช้เป็นหลักฐานในการพิสูจน์ว่าข้อมูลทางการบัญชีที่ประกาศต่อสาธารณชนเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (นิมมวล วิเศษสรรพ, 2545)

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยคุณค่าข้อมูลของกำไรทางบัญชี (The Information Content of Accounting Earnings Research)

จัดอยู่ในกลุ่มการวิจัยทางบัญชีเกี่ยวกับตลาดทุน (Market Based Accounting Research) เกิดขึ้นมาจากแนวคิดในทางทฤษฎีทางการเงินและความคิดเห็นของนักวิเคราะห์ทางการเงินซึ่งเป็นผู้ใช้ข้อมูลกล่าวว่า ราคาปัจจุบันของหลักทรัพย์ขึ้นอยู่กับกระแสเงินสดหรือเงินปันผลในอนาคตที่ผู้ลงทุนคาดว่าจะได้รับซึ่งสามารถใช้กำไรสุทธิทางบัญชีเป็นค่าวัดกระแสเงินสดดังกล่าวได้ จึงเป็นสาเหตุให้นักวิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิทางบัญชีกับราคาหลักทรัพย์กันอย่างแพร่หลาย โดยแบ่งการศึกษาได้เป็น 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 ศึกษาพฤติกรรมการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ในช่วงเวลาล้อมรอบวันประกาศกำไรสุทธิทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียน (หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ก่อนประกาศกำไรสุทธิถึงหลังประกาศกำไรสุทธิ โดยกำหนดให้วันประกาศกำไรสุทธิเป็นวันที่ 0) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการประกาศกำไรสุทธิที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ แนวทางที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกำไรทางบัญชีกับปัจจัยทางตลาดทุน (เช่น อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ความเสี่ยงของหลักทรัพย์ เป็นต้น) (นิมมวล เขียวรัตน์, 2539)

ทฤษฎีดาว (Dow Theory)

ค้นพบโดย Charles (1897) มีพื้นฐานมาจากการขึ้นลงของกระแสน้ำ โดยสังเกตว่าทุกครั้งที่น้ำทะเลกำลังจะขึ้น ระดับคลื่นที่ซัดเข้าหาฝั่งจะสูงขึ้นระดับของครั้งก่อน และในทางตรงข้ามหากน้ำทะเลกำลังลง ระดับคลื่นที่ซัดเข้ามาจะต่ำกว่าครั้งก่อน ๆ จึงนำแนวคิดนี้มาเปรียบเทียบกับ การเคลื่อนไหวของหุ้น ได้ดังนี้

ปริมาณการซื้อขายมักจะสูงขึ้น และคงอยู่ในระดับสูงกว่าระดับเฉลี่ยโดยปกติ ในกรณีที่เกิดตลาดมีแนวโน้มสูงขึ้น (Uptrend)

ปริมาณการซื้อขายมักจะอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับเฉลี่ยโดยปกติ ในกรณีที่เกิดตลาดมีแนวโน้มลดลง (Downtrend)

ปริมาณการซื้อขายมักจะลดลง เมื่อตลาดอยู่ในช่วงที่มีการเคลื่อนไหวแบบขึ้น ๆ ลง ๆ ในช่วงแคบ ๆ แต่ไม่มีทิศทางที่ชัดเจน

นอกจากนี้ยังพบว่าปริมาณการซื้อขายเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการยืนยันแนวโน้ม

นักลงทุนจะวิเคราะห์ปริมาณการซื้อขาย (Volume) เพื่อใช้เป็นตัวช่วยวัดความแข็งแกร่ง (Strength) หรือความอ่อนกำลัง (Weakness) ที่หนุนอยู่ภายใต้ความเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ตัวนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี

ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ (2545) ศึกษาความสามารถของกำไรทางบัญชีและมูลค่าตามบัญชี ในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์ตามระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง ตามการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีและตามกลุ่มอุตสาหกรรม และศึกษาปัจจัยเฉพาะของธุรกิจ (Firm-specific Factors) และปัจจัยทางบัญชี (Accounting Factors) ที่มีผลกระทบทำให้มูลค่าตามบัญชี สามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้มากกว่ากำไรทางบัญชี และกำไรทางบัญชีสามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ ได้มากกว่ามูลค่าตามบัญชี โดยศึกษาข้อมูลงบการเงินและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2527-2542 ทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้น ธนาคารธุรกิจเงินทุน และหลักทรัพย์ และธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต วิธีการศึกษาใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Regression Analysis) โดยประยุกต์ตัวแบบของ Ohison (1995) ทั้งแบบรวม (Pooled) แบบแยกรายปี แบบแยกรายไตรมาส และแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อจากนั้นใช้ปัจจัยเป็นเกณฑ์แยกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ความถดถอย ผลการวิเคราะห์ พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Adjusted R²) ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจส่วนเพิ่ม (Incremental R²) และระดับความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ (Beta) ของตัวแปรอิสระในตัวแบบต่าง ๆ การทดสอบทั้งหมดใช้ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.10

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อใช้กำไรทางบัญชีและมูลค่าตามบัญชีร่วมกันทำให้ความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ลดลงตามระยะเวลา ไม่เพิ่มขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ความสามารถส่วนเพิ่มของข้อมูลทางบัญชีทั้งสอง ไม่เปลี่ยนแปลงในการทดสอบทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวข้างต้น โดยกำไรทางบัญชีสามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ ได้มากกว่ามูลค่าตามบัญชี ผลการศึกษาปัจจัยพบว่า รายการที่ไม่เกิดขึ้นเป็นประจำ ขาดทุนจากการดำเนินงานหลัก ขนาดของกิจการ รายการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบทำให้มูลค่าตามบัญชี สามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้มากกว่ากำไรทางบัญชี กำไรที่มีอัตราการเติบโตและระดับกำไรที่มีเสถียรภาพ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบทำให้กำไรทางบัญชี สามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้มากกว่ามูลค่าตามบัญชี ขณะที่การยึดหลักจับคู่ค่าใช้จ่ายกับรายได้ เป็นปัจจัยที่ทำให้มูลค่าตามบัญชีสามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ ได้มากกว่ากำไรทางบัญชี ตรงข้ามกับสมมติฐาน ส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ที่ไม่สามารถบันทึกบัญชี ไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้มูลค่าตามบัญชีสามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้มากกว่ากำไรทางบัญชี ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ปรากฏว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถอธิบายความสามารถส่วนเพิ่มของกำไรทางบัญชีได้มากกว่าความสามารถส่วนเพิ่มพูนของมูลค่าตามบัญชี

กิตติมา อัครนุพงษ์ (2546) ศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทย ในปี 2542 ต่อความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของข้อมูลทางการบัญชี การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยในปี 2542 ต่อความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของข้อมูลทางการบัญชี มาตรฐานการบัญชีใหม่ทำให้เกิดรายการทางบัญชีใหม่ในงบกำไรขาดทุน และมีการเปลี่ยนแปลงการวัดมูลค่าของรายการที่เป็นองค์ประกอบของสินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีจะมีผลกระทบต่อความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของรายการทางบัญชี รายการทางบัญชีดังกล่าวได้แก่ กำไรสุทธิ กำไรและขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ ขาดทุนจากการด้อยค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของหลักทรัพย์เพื่อค่าสินทรัพย์รวม ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เงินลงทุนในหลักทรัพย์และสินทรัพย์อื่น

ทดสอบโดยใช้สมการถดถอย (Regression Model) มีตัวแปรตาม คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ (ราคาหลักทรัพย์) และตัวแปรอิสระ คือ รายการทางการบัญชี และผลกระทบร่วมระหว่างตัวแปรหุ่น (Dummy Variables ใช้ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นก่อนเปลี่ยนและหลังเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชี) ความมีนัยสำคัญและเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ของผลกระทบร่วมระหว่างตัวแปรหุ่นกับรายการทางบัญชี จะนำมาใช้ในการทดสอบผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี

ผลการศึกษาพบว่าความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไรซึ่งเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่นักลงทุนนิยมใช้ในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจเพื่อลงทุนนั้นไม่เปลี่ยนแปลงหลังการเปลี่ยนมาตรฐานการบัญชี ขาดทุนจากการด้อยค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์และกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของหลักทรัพย์เพื่อความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ ในขณะที่กำไรขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ไม่มีความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์

การรวมผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในงบกำไรขาดทุนช่วยเพิ่มความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไร แต่กำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้มีผลทำให้ความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไรลดลง ส่วนขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ ขาดทุนจากการด้อยค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของหลักทรัพย์เพื่อค่าไม่มีผลต่อความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไร

ความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นหลังจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี เนื่องจากความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เพิ่มขึ้น ในขณะที่เงินลงทุนในหลักทรัพย์และสินทรัพย์อื่นไม่เปลี่ยนแปลง ความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้น เนื่องจากรายการค่าเผื่อการด้อยค่าเป็นรายการบัญชีใหม่มีความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์

สำหรับการทดสอบเงินลงทุนในหลักทรัพย์พบว่า หลักทรัพย์เพื่อขายที่แสดงอยู่ในมูลค่ายุติธรรมหลังเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีเป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ ในขณะที่หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดที่แสดงในราคาหุ้นหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่าก่อนการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานไม่มีความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์

แอนนา คีอุมวงศา (2546) ศึกษาผลกระทบของการใช้มาตรฐานการบัญชีไทยปี 2542 ที่มีต่อธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบถึงมาตรฐานการบัญชีไทยก่อนและหลังการเปลี่ยนแนวทางการบัญชีในปี พ.ศ. 2542 ในประเด็นที่เกี่ยวกับแม่บทการบัญชี สิ้นค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ การด้อยค่าของสินทรัพย์ การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยและงบการเงินรวม การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม และการเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้ในปี 2542 นั้นมีระดับความพึงพอใจมากกว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม ยกเว้นมาตรฐานการบัญชีเรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจน้อยกว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม

กิตติมา อัครนพวงศ์ (2552) ได้ตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน (SSE) วัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้ คือ การตรวจสอบระดับคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET) และตลาดหลักทรัพย์เซี่ยงไฮ้ (The Shanghai Stock Exchange: SSE) และทำการเปรียบเทียบระดับคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนใน 2 ประเทศ การวัดคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีทำได้ใน 2 มุมมอง คือ มุมมองด้านตลาด (Market-based Perspective) วัดจากความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไร (Value Relevance of Earnings) และมุมมองด้านบัญชี (Accounting-based Perspective) โดยวัดจากเสถียรภาพของกำไร (Earnings Persistence) การวิเคราะห์สมการถดถอยระหว่างอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ และกำไรเป็นการวัดความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไร และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างกำไรในอนาคตและกำไรในปัจจุบันเป็นการวัดเสถียรภาพของกำไร

ผลที่ได้จากการวิจัยพบว่ากำไรเป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ และกำไรมีเสถียรภาพทั้งบริษัทจดทะเบียนใน SET และ SSE การศึกษาข้อมูลแบบรวมทุกปี (Pooled-Periods of the Study) พบว่า ความเกี่ยวข้องในการกำหนด มูลค่าหลักทรัพย์ของกำไรของบริษัทจดทะเบียนใน SET มากกว่าบริษัทจดทะเบียนใน SSE อีกทั้งเสถียรภาพ ของกำไรของบริษัทจดทะเบียนใน SET มากกว่าบริษัทจดทะเบียนใน SSE อย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยนี้ยังตรวจสอบความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไร และเสถียรภาพ ของกำไรแบบวิเคราะห์แยกรายปี ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ และกำไรพบสูงสุดใน ปี 2551 ในขณะที่เสถียรภาพของกำไรพบสูงสุดในปี 2550 สำหรับบริษัทจดทะเบียนใน SET และ SSE นอกจากนี้ ผลที่ได้จากการวิจัย พบว่า ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่า หลักทรัพย์ของกำไรระหว่างบริษัทจดทะเบียนใน SET และ SSE เกิดขึ้นในปี 2550 ในขณะที่ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของเสถียรภาพของกำไรระหว่างบริษัทจดทะเบียนใน SET และ SSE เกิดขึ้น ทุกปี ความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของกำไรของบริษัทจดทะเบียนใน SET มากกว่าบริษัท จด ทะเบียนใน SSE ในปี 2550 ในขณะที่เสถียรภาพของกำไรของบริษัทจดทะเบียนใน SET มากกว่าบริษัท จด ทะเบียนใน SSE ทุกปี ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ออกมาตรฐานการบัญชีในการออกมาตรฐานการบัญชี และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานกำกับดูแลในการออกกฎเกณฑ์ในการควบคุม รวมถึงการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีของทั้งสองตลาดหลักทรัพย์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณภาพกำไร

ช่อทิพย์ โกกิม (2547) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยปัจจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ คือ ปัจจัยทางด้านขนาดของกิจการซึ่งวัดจากมูลค่าของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (โครงสร้างเงินทุน) และประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม โดยใช้ข้อมูล 4 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มวัสดุก่อสร้างและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2546 โดยแบ่งการศึกษาคุณภาพกำไรออกเป็นสองตัวแบบ คือ กำไรที่มีคุณภาพ วัดจากกำไรที่ใกล้เคียงกระแสเงินสด และกำไรที่มีคุณภาพ วัดจากรายการคงค้างที่มีคุณภาพ ตามแนวทางการศึกษาคุณภาพกำไรของ Hribar and Collins ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพกำไรทั้งสองตัวแบบให้ข้อสรุปที่คล้ายคลึงกัน คือ ปัจจัยด้านขนาดของกิจการและประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของคุณภาพกำไรอย่าง

มีนัยสำคัญเชิงสถิติ ส่วนปัจจัยด้านอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (โครงสร้างเงินทุน) ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของคุณภาพกำไร

จารุพร เรื่องกาณจนวิทย์ (2549) ศึกษาคุณภาพกำไรก่อนและหลังการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการวิจัยนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าคุณภาพกำไรก่อนการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนต่ำกว่าคุณภาพกำไรหลังการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่ามีการจัดการกำไรในช่วงก่อนการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน ซึ่งหมายถึงว่ากำไรที่นำเสนอในงบการเงินนั้นมีคุณภาพต่ำหรือไม่ใช่กำไรที่แท้จริงที่ได้มาจากการดำเนินงานตามปกติของกิจการ การศึกษานี้ใช้ข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนในช่วงปี พ.ศ. 2544-2546 โดยคุณภาพกำไรวัดได้จากดัชนีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด อัตราส่วนการลงทุนต่อ อัตราส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเมื่อเทียบกับกระแสเงินสดสุทธิ อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย และอัตราส่วนผลตอบแทนของกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม งานวิจัยนี้ใช้วิธีการทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสองประชากรแบบจับคู่โดยใช้พารามิเตอร์ตามวิธี Paired T-test ควบคู่ไปกับการทดสอบสมมติฐานค่ามัธยฐานโดยไม่ใช้พารามิเตอร์ตามวิธี Wilcoxon Signed-rank Test การทดสอบทั้งหมดใช้ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนที่ใช้วัดถึงคุณภาพกำไร ได้อย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ คือ ดัชนีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด อัตราส่วนการลงทุนต่อ อัตราส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเมื่อเทียบกับกระแสเงินสดสุทธิ และอัตราส่วนผลตอบแทนของกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งมีค่ามัธยฐานของอัตราส่วนในช่วงก่อนการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนที่สูงและต่ำกว่าค่ามัธยฐานของอัตราส่วนช่วงหลังการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน และเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งเอาไว้ ในทางกลับกันค่ามัธยฐานของอัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน และอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยไม่สามารถใช้วัดถึงคุณภาพกำไรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้

ศิริลักษณ์ แซ่อุ่น (2552) ศึกษาผลกระทบจากการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี โดยตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า ประสิทธิภาพในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีมีผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 135 ราย ผลการศึกษพบว่า ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้

มาตรฐานการบัญชีมีผลกระทบในเชิงบวกกับคุณภาพของข้อมูลทางการเงินการบัญชี ซึ่งให้เห็นว่าควรมีการส่งเสริมให้มีการนำมาตรฐานการบัญชีไปใช้ถือปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านการวัดค่า ด้านการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น เพื่อให้ข้อมูลที่แสดงไว้ในรายงานการเงินมีลักษณะเชิงคุณภาพตามที่ได้กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้งบการเงิน

รัชดาภรณ์ เสมานันท์ และชุตินันท์ ดิษฐสันเทียะ (2551) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อลักษณะคุณภาพกำไร และภาพลักษณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไรในรายงานการเงิน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรในรายงานการเงินที่มีต่อภาพลักษณ์ของบริษัท โดยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารฝ่ายบัญชี จากผลการศึกษาพบว่า การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร และพบว่าคุณภาพกำไรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาพลักษณ์ของบริษัท

Tangpinyoputtikhun and Thammavinyu (2554) ศึกษาถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพของข้อมูลทางการเงินการบัญชีและภาพลักษณ์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่ได้ศึกษานั้น ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชี ผู้วิจัยคาดว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะส่งผลให้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อข้อมูลทางการเงินการบัญชีมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของบริษัท การวิจัยนี้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีและประสิทธิภาพของข้อมูลทางการเงินการบัญชี เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของข้อมูลทางการเงินการบัญชีและภาพลักษณ์ของบริษัท

จากงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาสามารถสรุปได้ว่าเมื่อมาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนไปไม่ว่าจะเป็นการที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงมีผลบังคับใช้ หรือการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีใด ๆ ที่บริษัทเลือกนำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพธุรกิจของตนนั้นล้วนแต่ทำให้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีในภาพรวมมีคุณภาพดีขึ้น ซึ่งหมายความว่าคุณภาพกำไรย่อมดีขึ้นตามไปด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตอบสนองของนักลงทุน

การตอบสนองผ่านราคาหลักทรัพย์

Ball and Brown (1968) วิจัยเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์กับตัวเลขกำไรสุทธิที่ประกาศในตลาดหลักทรัพย์ ตัวแปรที่นำมาใช้วิเคราะห์ คือ อัตราผลตอบแทนที่ไม่คาดหวังจากการลงทุน ณ เดือนที่มีการประกาศกำไรขาดทุนสุทธิประจำปี และกำไรที่ไม่คาดหวัง ซึ่งเป็นข่าวสารที่นักลงทุนได้รับจากการประกาศตัวเลขกำไร

ขาดทุน ผลการวิจัยพบว่า อัตราผลตอบแทนที่ไม่ปกติจากการลงทุนในหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกำไรที่ไม่คาดหวัง กล่าวคือ หากบริษัทประกาศกำไรขาดทุนเป็นไปตามความคาดหมายของนักลงทุน ราคาหลักทรัพย์จะปรับตัวไปในทิศทางเดียวกันกับกำไร และเมื่อบริษัทมีกำไรสุทธิสูงกว่ากำไรที่คาดหวัง ราคาหลักทรัพย์จะปรับตัวสูงขึ้นอีก นอกจากนี้ยังพบว่า การปรับตัวในช่วงก่อนวันประกาศกำไรมีขนาดน้อยกว่าการปรับตัวในเดือนที่มีการประกาศกำไร

Bernard (1987) สรุปผลการวิจัย 26 ฉบับเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่เกิดจากมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ที่มีผลบังคับให้บริษัทจดทะเบียนต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดทำรายงานทางการเงินว่าไม่มีผลต่อการปรับตัวของราคาหลักทรัพย์ทั้งในวันที่ประกาศเปลี่ยนแปลงและหลังจากนั้น ซึ่งอธิบายได้ว่าตลาดไม่สนองการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากมีผลบังคับตามมาตรฐานการบัญชี

Gregory (1992) กล่าวว่า ผู้ลงทุนพยายามหาข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์เพื่อประเมินหาราคาหลักทรัพย์ที่ใกล้เคียงกับมูลค่าของบริษัท โดยมีวิธีการกำหนดราคาหลักทรัพย์ดังนี้

1. กำหนดจากราคาของสินทรัพย์ (Asset Valuations) มีแนวปฏิบัติ 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 วัตถุประสงค์จากสินทรัพย์รวม (Total Assets)
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของสินทรัพย์สุทธิ (Net Assets) หรือ ส่วนของผู้ถือหุ้น (Stockholder's Equity)
2. กำหนดจากกำไร (Earnings Valuations)
3. กำหนดจากกระแสเงินสดที่คิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน (Discounted Cash Flow Valuations) ต้องใช้การคาดคะเนกระแสเงินสดของบริษัท โดยการนำข้อมูลทางบัญชีมาปรับปรุงตามสมมติฐานต่าง ๆ เพื่อหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด เพื่อวัตถุประสงค์ของบริษัท ณ เวลาหนึ่ง

Chan and Lakonishok (2006) ได้ศึกษาถึงคุณภาพกำไรจากผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ โดยเชื่อว่าคุณภาพกำไรนั้นมีอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นอย่างมีสาระสำคัญ และวัดคุณภาพกำไรจากรายการคงค้างของบริษัทที่มีผลกับรายรับของบริษัทซึ่งสามารถอธิบายการวัดมูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นได้อีกด้วย จากการศึกษาพบว่า สาเหตุของการที่รายการคงค้างสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นได้นั้นเกิดจากปัจจัย 3 สาเหตุ ได้แก่

1. มูลค่าของรายการคงค้างในปริมาณสูงทำให้ผู้ใช้งบการเงินอาจเกิดข้อสงสัยในพฤติกรรมการบริหารงานที่ผิดปกติของผู้บริหาร เช่น การรับรู้รายได้ที่สูงเกินจริงจากรายการคงค้าง
2. มูลค่าของรายการคงค้างอาจจะเป็นข้อบ่งชี้ถึงสัญญาณในความมั่นคงของบริษัทจากการเกิดรายการคงค้างค่อนข้างมาก

3. รายการคงค้างอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของบริษัทเมื่อมองผ่านมุมมองของการเจริญเติบโตในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี จากงานวิจัยยังพบอีกว่า กำไรที่เกิดขึ้นจากรายการคงค้างแสดงจุดอ่อนของการสะท้อนการเจริญเติบโตของบริษัท ดังนั้นจากกรณีดังกล่าวจึงมักก่อให้เกิดการตกแต่งตัวเลขทางการบัญชีขึ้นอีกเพื่อให้เกิดคุณภาพของกำไร เมื่อศึกษาจากสมการรายการคงค้างตามวิธีขบคุลแล้วนั้น พบว่ารายการคงค้างปกตินั้นเป็นส่วนสำคัญในการพยากรณ์ผลตอบแทนของบริษัทได้ดีกว่ารายการคงค้างพิเศษ

นิมนวล เขียวรัตน์ (2539) ศึกษาผลกระทบของการประกาศกำไรสุทธิทางบัญชีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีความแตกต่างในความพร้อมของข้อมูล จากการวิเคราะห์ความถดถอยของอัตราผลตอบแทนที่ไม่ปกติสะสมกับกำไรที่ไม่คาดหวังและปริมาณความพร้อมของข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า กรณีข่าวผลกำไรเป็นข่าวดี (กำไรที่ไม่คาดหวังมีค่าเป็นบวก) การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่ไม่คาดหวัง ในทางตรงกันข้ามหากข่าวผลกำไรเป็นข่าวไม่ดี (กำไรที่ไม่คาดหวังมีค่าเป็นลบ) การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรที่ไม่คาดหวัง และการตอบสนองของราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณความพร้อมของข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญ โดยใช้มูลค่าตลาดของกิจการเป็นปัจจัยที่ใช้แทนปริมาณความพร้อมของข้อมูล ซึ่งพบว่าบริษัทขนาดใหญ่การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ต่อกำไรที่ไม่คาดหวังจะมีการตอบสนองน้อยกว่าบริษัทขนาดเล็ก แสดงให้เห็นว่าบริษัทขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัทให้แก่นักลงทุนได้รับรู้มากกว่าบริษัทขนาดเล็ก ซึ่งนักลงทุนสามารถใช้ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ในการตัดสินใจลงทุนได้ ดังนั้นประโยชน์ของการประกาศกำไรสุทธิทางบัญชีจึงน้อยลง

ณัฐกานต์ วัชรชัยทโลสด (2549) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างในดุลยพินิจของผู้บริหารกับการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 โดยพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ความสามารถในการทำกำไรในอนาคตของบริษัท และอัตราผลตอบแทนเกินปกติในอนาคต ทั้งนี้รายการคงค้างในดุลยพินิจของผู้บริหารวัดค่าโดยใช้แบบจำลอง 5 ชนิด คือ แบบจำลอง Modified Jones แบบจำลอง Jones แบบจำลอง Healy แบบจำลอง DeAngelo และแบบจำลอง Industry จากผลการศึกษาพบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและรายการคงค้างรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ และการดำเนินงานในอนาคตของบริษัท โดยที่กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ และผลการดำเนินงานในอนาคตมากกว่ารายการคงค้างรวม จึงสรุปได้ว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและรายการคงค้าง

รวมเป็นข้อมูลที่นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้ในการตัดสินใจเพื่อลงทุน โดย
 นักลงทุนให้ความสำคัญกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมากกว่ารายการคงค้างรวม

จิพาภรณ์ พิมพาเจริญ (2553) ศึกษาเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการ
 บัญชีไทยฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของกิจการ (ปรับปรุง 2550) ที่มีต่อ
 กำไรทางบัญชี และมูลค่าตามบัญชีของกิจการงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจาก
 การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของ
 กิจการ (ปรับปรุง 2550) ที่มีต่อกำไรทางบัญชี และมูลค่าตามบัญชีของกิจการ โดยศึกษาข้อมูลงบ
 การเงินและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม
 อุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ระหว่างปี 2545-2552 การศึกษาในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ที่
 ความถดถอยเชิงพหุ โดยทดสอบระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ส่วนแบ่งกำไรขาดทุน
 ของเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียร่วมกับกำไรทางบัญชี และมูลค่าตามบัญชี มี
 ความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้ดีกว่าการรายงานเงินลงทุนดังกล่าวด้วยวิธีราคาทุน
 (Cost Method) เนื่องจากการรายงานเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียมีคุณค่าส่วน
 เพิ่มในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ เมื่อเปรียบเทียบกับกำไร โดยรวมของบริษัทเพียงอย่างเดียว ซึ่ง
 หมายความว่าภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 การรายงานเงินลงทุนใน
 บริษัทย่อยที่บันทึกเงินลงทุนด้วยวิธีราคาทุน มีความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้
 น้อยลง

การตอบสนองผ่านปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์

Beaver (1968 อ้างถึงใน เกษมสันต์ พิมพ์อ่ำ, 2550, หน้า 21) ศึกษาผลกระทบจากการ
 ประกาศกำไรต่อปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยใช้ปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติ (Abnormal
 Volume) เป็นตัววัด โดยการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์จะเกิดขึ้นในระหว่างที่
 ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากนักลงทุนมีความคาดหวังต่อราคาหลักทรัพย์ต่างกัน จึงทำ
 ให้เกิดเป็นปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติ โดยทดสอบในช่วงเวลาที่มีการประกาศผลการ
 ดำเนินงานประจำปีของกลุ่มตัวอย่างจากบริษัทหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดนิวยอร์ก จำนวน
 143 บริษัทในระหว่างปี ค.ศ. 1961-1965 ซึ่งได้เสนอตัวแบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบปริมาณการซื้อ
 ขายหลักทรัพย์ระหว่างสัปดาห์ที่กิจการมีการประกาศผลกำไรและสัปดาห์อื่นที่กิจการ ไม่มีการ
 ประกาศผลกำไรไว้ดังนี้

$$e_{i,t} = V_{i,t} - V_{m,t}$$

โดยที่

$$e_{i,t} = \text{ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติของหลักทรัพย์ } i \text{ ณ สัปดาห์ที่ } t$$

$V_{i,t}$ = ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ i ณ สัปดาห์ที่ t คำนวณได้จาก

ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ i ณ สัปดาห์ที่ t \times _____ 1 _____

ปริมาณหลักทรัพย์ i ที่ชำระแล้ว ณ สัปดาห์ที่ t จำนวนวันที่มีการซื้อขาย ณ สัปดาห์ที่ t

$V_{m,t}$ = ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาด ณ สัปดาห์ที่ t (โดยไม่รวมปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของกิจการที่มีการประกาศกำไร ณ สัปดาห์นั้น) คำนวณได้จาก

ปริมาณการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ณ สัปดาห์ที่ t \times _____ 1 _____

ปริมาณหลักทรัพย์ในตลาดที่ชำระแล้ว ณ สัปดาห์ที่ t จำนวนวันที่มีการซื้อขาย ณ สัปดาห์ที่ t

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงสัปดาห์ที่มีการเปิดเผยข้อมูลกำไรผู้สธารณะมีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์สูงกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์โดยเฉลี่ยของสัปดาห์ที่ไม่มีการประกาศกำไรถึงร้อยละ 33 นอกจากนี้ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วง 8 สัปดาห์แรกก่อนที่จะมีการประกาศกำไรพบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์โดยเฉลี่ยต่ำกว่าช่วงสัปดาห์ที่ไม่มีการประกาศกำไร แสดงว่านักลงทุนเลื่อนการตัดสินใจในการซื้อขายหลักทรัพย์ไปจนกว่าจะมีการประกาศกำไร ในขณะที่ช่วงสัปดาห์ที่ 4 หลังจากที่มีการประกาศกำไรพบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลาที่ไม่มีการประกาศกำไรเพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่านักลงทุนมีการตอบสนองต่อข้อมูลที่เข้ามาใหม่อย่างรวดเร็ว เนื่องจากหลักทรัพย์ส่วนใหญ่จะกลับเข้าสู่ปริมาณการซื้อขายที่ปกติภายในสัปดาห์ที่มีการประกาศกำไร

แอนนา คีอุมวงศา (2546) ศึกษาผลกระทบของการใช้มาตรฐานการบัญชีไทยปี 2542 ที่มีต่อธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผลกระทบต่อการลงทุนจากการนำมาตราฐานการบัญชีมาใช้ ผลการศึกษาพบว่าผู้ที่ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้ในปี 2542 นั้นมีระดับความพึงพอใจมากกว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม ยกเว้นมาตรฐานการบัญชีเรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจน้อยกว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม และในด้านผลกระทบต่อการลงทุนนั้นพบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 ซึ่งเป็นช่วงก่อนที่จะนำมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มาถือปฏิบัติมีน้อยกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. 2543-2544 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้

เกษมสันต์ พิมพ์อำ (2550) ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทที่ได้รับการยกย่องว่ามีการกำกับดูแลที่ดี โดยพิจารณาจากปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติรายวัน เปรียบเทียบ 3 ลักษณะ คือ ปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติของบริษัทที่ได้รับการประกาศ

ยก่องกับบริษัทที่ไม่ได้รับการประกาศยก่อง ปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติของบริษัทที่ได้รับการประกาศยก่องในช่วงเวลาที่ได้รับการประกาศยก่องเทียบกับช่วงเวลาที่ประกาศกำไร และเปรียบเทียบปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติช่วงเวลาก่อนและหลังการได้รับการประกาศยก่อง ผลการวิจัยพบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติของบริษัทที่ได้รับการประกาศยก่องไม่แตกต่างจากปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติของบริษัทที่ไม่ได้รับการประกาศยก่อง เช่นเดียวกันกับปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติของบริษัทที่ได้รับการประกาศยก่องในช่วงที่มีการประกาศยก่องไม่แตกต่างจากปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติในช่วงที่บริษัทมีการประกาศกำไร ในขณะที่ปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติของบริษัทก่อนที่จะได้รับการประกาศยก่องแตกต่างกับปริมาณการซื้อขายที่เกินปกติภายหลังจากที่บริษัทได้รับการประกาศยก่องอย่างมีนัยสำคัญ

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในอดีตพบว่า การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีในแต่ละช่วงนั้นจะส่งผลให้คุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีเปลี่ยนแปลงไป โดยข้อมูลทางการบัญชีที่นักวิจัยส่วนใหญ่สนใจศึกษา คือ กำไรของกิจการ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่นักลงทุนใช้ในการพิจารณาเพื่อการตัดสินใจในการลงทุนในหลักทรัพย์ ทำให้มีการศึกษาคุณภาพกำไรกันอย่างกว้างขวาง เกิดแนวทางในการวัดคุณภาพกำไรขึ้นหลายวิธี แต่อย่างไรก็ดี แนวทางที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรแนวทางหนึ่ง คือ การวิเคราะห์จากอัตราส่วนกระแสเงินสด ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าคุณภาพของกำไรที่แตกต่างกันในแต่ละกิจการเกิดจากความแตกต่างของกำไรที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์คงค้างกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กำไรที่มีคุณภาพ คือ กำไรที่ใกล้เคียงกับกระแสเงินสด เนื่องจากเป็นผลการดำเนินงานที่ปราศจากรายการคงค้างซึ่งเป็นรายการที่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหาร ก่อให้เกิดกำไรที่แตกต่างกันไปในแต่ละกิจการ ดังนั้นเพื่อตัดผลกระทบดังกล่าว การศึกษาในครั้งนี้จึงวัดคุณภาพกำไร โดยใช้วิธีวิเคราะห์ดัชนีคุณภาพกำไร เป็นการเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์คงค้างกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เพื่อศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีนั้นส่งผลให้ข้อมูลทางการบัญชีมีคุณภาพมากขึ้นจริงหรือไม่ ในส่วนของคำตอบสนองของนักลงทุน จากงานวิจัยในอดีตพบว่า มีหลายปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุน แต่งานวิจัยส่วนใหญ่จะให้ความสนใจทำการศึกษาความมีคุณค่าของข้อมูลกำไรทางบัญชีที่มีต่อตลาดทุน เนื่องจากข้อมูลกำไรของกิจการจะทำหน้าที่ส่งสัญญาณไปยังนักลงทุนให้ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง โดยวิเคราะห์ความมีคุณค่าข้อมูลได้จากกรณีที่นักลงทุนจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อข่าวผลกำไรที่ประกาศอย่างไร เมื่อกิจการประกาศข่าวทั้งดีและ

ไม่ได้ออกมา ซึ่งผลการวิจัยพบว่ากำไรทางบัญชีเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณค่า เนื่องจากมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไร และการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้ทำวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะประชากร
2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. ช่วงเวลาในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. ตัวแปรและการวัดค่า
6. สถิติที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. การทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะประชากร

การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 ที่มีคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ในปี 2548-2549 และปี 2554 ซึ่งมีกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมด 8 กลุ่ม แต่ในการวิจัยนี้ ไม่รวมกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินในหมวดธนาคาร หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ หมวดประกันภัยและประกันชีวิต รวมทั้งกลุ่มกองทุนเพื่อการพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ กลุ่มบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูบริษัท และกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจขนาดกลาง เนื่องจากกลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีวิธีการปฏิบัติทางการบัญชีที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ จึงเหลือประชากรเพียง 7 กลุ่มอุตสาหกรรม สามารถแบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมได้ดังนี้

ตารางที่ 3-1 สรุปจำนวนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	ก่อนปรับปรุง		หลังปรับปรุง
	มาตรฐานการบัญชีปี 2550	มาตรฐานการบัญชีปี 2552	มาตรฐานการบัญชีปี 2552
	2548	2549	2554
1.เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	42	43	40
2.สินค้าอุปโภคบริโภค	37	43	39
3.สินค้าอุตสาหกรรม	52	70	76
4.อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	89	96	114
5.ทรัพยากร	18	21	25
6.บริการ	80	86	82
7.เทคโนโลยี	45	36	36
รวม (ปีบริษัท)	363	395	412

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไร

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีเฉพาะเจาะจง โดยคัดเลือกมา 7 กลุ่มอุตสาหกรรม จากทั้งหมด 8 กลุ่มอุตสาหกรรมที่ผ่านการพิจารณาหลักเกณฑ์การจำแนกข้อมูลตามกลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นบริษัทที่มีการเปิดเผยรายงานการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ครบถ้วน และเป็นบริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชีตามปฏิทิน (1 มกราคม-31 ธันวาคม) เพื่อความสะดวกในการประมวลผลและเปรียบเทียบได้
2. เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน รวมทั้งกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายต่าง ๆ ในงบกระแสเงินสดและงบกำไรขาดทุนของปี พ.ศ. 2548-2549 และ พ.ศ. 2554 เพื่อให้การวัดค่าคุณภาพกำไร ซึ่งเป็นตัวแปรในการวัดคุณภาพกำไรและการประมาณค่าพารามิเตอร์เป็นไปอย่างเหมาะสม

3. เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลของราคาหลักทรัพย์ ณ วันที่บริษัทประกาศผลกำไร ราคาหลักทรัพย์ก่อนวันที่บริษัทประกาศผลกำไร และราคาหลักทรัพย์หลังวันที่บริษัทประกาศผลกำไร ในปี พ.ศ. 2548-2549 และ พ.ศ. 2554 เพื่อให้การวัดค่าการตอบสนองของนักลงทุนเป็นไปอย่างเหมาะสม

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูล 3 ปีสำหรับการทดสอบ ดังนั้นจำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ 1,002 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 73.46

ตารางที่ 3-2 เกณฑ์การเลือกตัวอย่างสำหรับการทดสอบจำแนกเป็นรายปี

เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	ปี พ.ศ.			จำนวน	
	2548	2549	2554	รวม	ร้อยละ
บริษัทที่จดทะเบียนหุ้นสามัญ	431	462	471	1,364	100
<u>หัก</u> บริษัทในกลุ่มธนาคาร, เงินทุนหลักทรัพย์, ประกันชีวิตและประกันภัย	(68)	(67)	(59)	(194)	(14.22)
บริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชีไม่ตรงตามปีปฏิทิน (1 มกราคม – 31 ธันวาคม)	(11)	(13)	(16)	(40)	(2.93)
บริษัทที่มีข้อมูลทางบัญชีไม่ครบถ้วน	(18)	(48)	(62)	(128)	(9.38)
กลุ่มตัวอย่างที่เข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนด	334	334	334	1,002	73.46

ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะตรงตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้นั้นมีทั้งสิ้น 334 บริษัท แต่อย่างไรก็ดีการศึกษาครั้งนี้ได้มีการวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับขนาดของกิจการเนื่องจากงานวิจัยในอดีตพบว่าขนาดของกิจการมีผลต่อคุณภาพกำไร จึงได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของกิจการ โดยมีเกณฑ์การจำแนกดังนี้

1. นำข้อมูลสินทรัพย์รวมของกลุ่มตัวอย่างมาเรียงลำดับจากมากไปน้อย
2. หาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 33.33 และ 66.67
3. แบ่งขนาดของกิจการได้ ดังนี้
 - 3.1 ขนาดใหญ่ คือ กิจการที่มีสินทรัพย์รวมสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 66.67
 - 3.2 ขนาดกลาง คือ กิจการที่มีสินทรัพย์รวมระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 33.33 - 66.67
 - 3.3 ขนาดเล็ก คือ กิจการที่มีสินทรัพย์รวมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 33.33

ตารางที่ 3-3 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามขนาดของกิจการ

Size	N	ร้อยละของตัวอย่างทั้งหมด
1. ใหญ่	126	37.72
2. กลาง	111	33.24
3. เล็ก	97	29.04
รวม	334	100.00

ส่วนที่ 2 การตอบสนองของนักลงทุนภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

ตารางที่ 3-4 สรุปจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์การตอบสนองของนักลงทุน

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น	334	100.00
หัก จำนวนตัวอย่างที่ไม่มีข้อมูลการซื้อขายในวันที่ศึกษา	(22)	(7.00)
หัก จำนวนตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์อื่น	(5)	(1.00)
จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์	307	92.00

จากการคัดเลือกข้างต้นมีตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 334 ข้อมูล แต่เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเป็นรายบริษัท ดังนั้นจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์จึงต้องมีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครบถ้วนทั้ง 3 วันที่สนใจศึกษา คือ วันก่อนหน้าที่จะประกาศค่าใดหนึ่งวัน วันที่ประกาศค่าใด และวันหลังจากที่ประกาศค่าใดหนึ่งวัน ซึ่งมีบริษัทจดทะเบียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 ตัวอย่างที่ไม่มีข้อมูลการซื้อขายในวันที่สนใจศึกษา ทำให้ไม่สามารถคำนวณผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่ไม่ปกติสะสม และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติ ซึ่งใช้ราคาและปริมาณหลักทรัพย์ในการคำนวณได้ อีกทั้งยังมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์อื่นในช่วงวันที่สนใจศึกษา คือมีการประกาศเพิ่มทุนและการประกาศควบรวมกิจการซึ่งอาจมีผลต่อราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ส่งผลให้ผลการศึกษาอาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ โดยข้อมูลของบริษัทเหล่านี้จะไม่ถูก

นำมาใช้ในการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ ดังนั้นคงเหลือจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 307 ตัวอย่าง

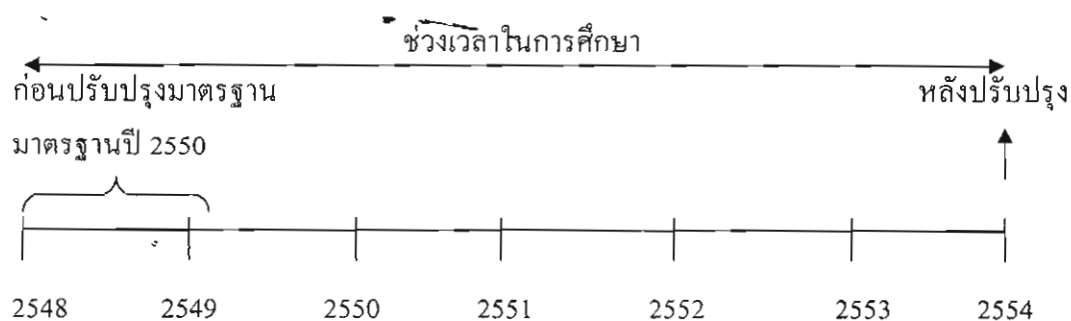
ตารางที่ 3-5 สรุปจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์การตอบสนองของนักลงทุน จำแนกตามขนาดของกิจการ

Size	N	ร้อยละของตัวอย่างทั้งหมด
1. ใหญ่	115	37.46
2. กลาง	101	32.90
3. เล็ก	91	29.64
รวม	307	100.00

จากตารางที่ 3-5 พบว่ากลุ่มกิจการขนาดใหญ่มีจำนวนตัวอย่างมากที่สุด จำนวน 115 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 37.46 และกลุ่มกิจการขนาดเล็กมีตัวอย่างน้อยที่สุด จำนวน 91 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 29.64

ช่วงเวลาในการศึกษา

การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีที่มีคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุน ผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนในช่วงก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550 (ปี 2548-2549) และหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2552 (ปี 2554) การเลือกใช้ข้อมูลในช่วงปี 2548-2549 เนื่องจากผู้วิจัยต้องการตัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บริษัทนำมาตราฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง 2550 มาใช้ก่อนที่จะมีผลบังคับใช้ และเลือกใช้ข้อมูลในปี 2552 เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 มีผลบังคับใช้เป็นปีแรก ดังนั้นช่วงเวลาในการศึกษาจึงแบ่งเป็น 2 ช่วงดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3-1 ช่วงเวลาในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทางการเงินของแต่ละบริษัทจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2549 และ พ.ศ. 2554 จากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (<http://www.set.or.th>) ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกาศแก่สาธารณชนผ่านระบบการสื่อสารที่เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2550)

ตัวแปรและการวัดค่า

ส่วนที่ 1 ผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไร คุณภาพกำไรนั้นถือว่าเป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงของกิจการในหลาย ๆ ด้าน โดยใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ เช่น ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการหรือใช้เพื่อสะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ซึ่งในบางครั้งผู้วิเคราะห์เห็นว่าคุณภาพกำไรเป็นความใกล้เคียงระหว่างกำไรกับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจอยู่เบื้องหลังการจัดทำตัวเลขกำไร แม้ว่าการประเมินความเป็นจริงทางเศรษฐกิจอาจจะไม่สอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหาร บ้างแต่ความเป็นจริงทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุดสามารถที่จะสะท้อนคุณภาพกำไรได้ดีด้วย ซึ่งที่ผ่านมา มีผลการศึกษาของณัฐกานต์ วัชรชัยทโลสด (2549) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างในดุลพินิจของผู้บริหารกับการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2547 พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ และการดำเนินงานในอนาคตของบริษัท จึงสรุปได้ว่านักลงทุนให้ความสำคัญกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานในการตัดสินใจเพื่อลงทุน

การวัดคุณภาพกำไร โดยใช้แนวคิดที่ว่ากำไรที่มีคุณภาพคำนวณมาจากการเปรียบเทียบระหว่างกำไรจากการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง เปรียบเทียบกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน หรือเรียกว่า ดัชนีคุณภาพกำไร ซึ่งควรมีค่าใกล้เคียง 1 หรืออาจกล่าวได้ว่าระดับกำไรที่มีคุณภาพ คือ อัตราส่วนของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานหารด้วยกำไรสุทธิของกิจการ จะต้องมีความเท่ากับ 1 ถ้าอัตราส่วนที่ได้เบี่ยงเบนไปจาก 1 จะถือว่ากำไรของบริษัทนั้นมีคุณภาพต่ำ ซึ่งการวิเคราะห์คุณภาพกำไรด้วยวิธีนี้ช่วยให้ผู้วิเคราะห์มองเห็นความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานและกำไรตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างชัดเจน

การคำนวณหาดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 มีผลบังคับใช้ (ปี พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549) สามารถศึกษาได้จากสมการดังต่อไปนี้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2543)

$$\text{CPE Ratio}_{i,t} = \text{CFO}_{i,t} / \text{NI}_{i,t} \quad (1)$$

$$\text{QOE index}_{i,t} = |\text{CPE Ratio}_{i,t} - 1| \quad (2)$$

โดยที่

$\text{CPE Ratio}_{i,t}$ = อัตราส่วนของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หารด้วยกำไรสุทธิ ของบริษัท i ณ ปีที่ t

$\text{QOE index}_{i,t}$ = ดัชนีคุณภาพกำไรของบริษัท i ณ ปีที่ t

$\text{CFO}_{i,t}$ = กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของบริษัท i ณ ปีที่ t

$\text{NI}_{i,t}$ = กำไรสุทธิของบริษัท i ณ ปีที่ t

t = t_b คือ ข้อมูลในปี พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549

= t_a คือ ข้อมูลในปี พ.ศ. 2554

จากสมการข้างต้น ทำให้ได้ดัชนีคุณภาพกำไรของบริษัท (QOE index) ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 จะมีผลบังคับใช้มาเป็นแต่ละรายบริษัท โดยจะได้ข้อมูลในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 จะมีผลบังคับใช้มา 2 ค่า คือ QOE index ของแต่ละบริษัทในปี 2548 และ 2549 จึงนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อให้ได้ QOE index ของแต่ละบริษัทในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 จะมีผลบังคับใช้เพียงค่าเดียว ดังสมการ

$$\text{QOE index}_{i,t_b} = \frac{\text{QOE index}_{i,(48)} + \text{QOE index}_{i,(49)}}{2} \quad (3)$$

โดยที่

QOE index i, tb = ดัชนีคุณภาพกำไรของบริษัท i ในช่วงเวลาก่อนการ
ปรับปรุงมาตรฐาน

tb = ข้อมูลในปี พ.ศ. 2548 และ 2549

ดัชนีคุณภาพกำไร (QOE index) ควรมีค่าใกล้เคียง 0 หรืออาจกล่าวได้ว่าระดับกำไรที่มี
คุณภาพ คือ อัตราส่วนของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานหารด้วยกำไรจากการดำเนินงานก่อน
หักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายต่างๆ จะต้องมียกเท่ากับ 1

ส่วนที่ 2 การตอบสนองของนักลงทุนภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี
2550-2552 มีผลบังคับใช้

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 และสมมติฐานการวิจัยที่ 3 นั้นมีขึ้นเพื่อการตรวจสอบการตอบสนอง
ของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ เมื่อคุณภาพกำไรของกิจการ
เปลี่ยนแปลงไปจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2552 ผู้วิจัยได้ศึกษาการตอบสนองของตลาด
(ราคาหลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์) โดยใช้วิธีการศึกษาเหตุการณ์ (Event Study)
การศึกษาดังกล่าวถูกนำเสนอเป็นครั้งแรกโดย Fama (1970) ศึกษาการตอบสนองของราคา
หลักทรัพย์ที่มีต่อข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้น โดยการศึกษานี้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีประสิทธิภาพของ
ตลาดระดับกลาง ซึ่งต่อมาจึงงานวิจัยจำนวนมากนำเทคนิคนี้มาใช้ โดยมีการศึกษาจำนวนมากที่
มุ่งเน้นการศึกษาผลกระทบของข้อมูลข่าวสารใหม่ที่มีต่ออัตราผลตอบแทนในช่วงระยะสั้นในช่วง
ที่เกิดเหตุการณ์ ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้ได้กำหนดช่วงเวลาที่น่าสนใจศึกษาดังนี้

1. ระบุวันที่กิจการประกาศกำไรเป็นวันที่ 0
2. ระบุวันก่อนที่กิจการจะประกาศกำไร 1 วันเป็นวันที่ -1
3. ระบุวันหลังจากวันที่กิจการประกาศกำไร 1 วันเป็นวันที่ +1

ทั้งนี้วันที่สนใจศึกษาต้องเข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ไม่มีการประกาศเหตุการณ์อื่นในช่วงวันดังกล่าว เช่น การประกาศเพิ่ม/ลดทุน การ
ประกาศควบรวมกิจการ เป็นต้น เพื่อตัดผลกระทบจากเหตุการณ์อื่นที่อาจมีผลต่อราคาและปริมาณ
การซื้อขายหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไป

2. ต้องเป็นกิจการที่มีข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ในวันที่สนใจศึกษา
การตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์

ศึกษาจากการเปรียบเทียบผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติสะสม (Cumulative
Abnormal Return) โดยสามารถคำนวณได้ตามวิธีดังต่อไปนี้

คำนวณหาผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ไม่ปกติ (Abnormal Return) เมื่อมีการประกาศกำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ โดยผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ไม่ปกติเกิดจากผลต่างระหว่างผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ได้รับจริงกับผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถคำนวณได้จากสมการดังต่อไปนี้

$$R'_{i,t} = \frac{P_{i,t} - P_{i,(t-1)}}{P_{i,(t-1)}} \quad (4)$$

โดยที่

$R_{i,t}$ = ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ i ณ วันที่ t

$P_{i,t}$ = ราคาปิดหลักทรัพย์ i ณ วันที่ t

$P_{i,(t-1)}$ = ราคาปิดหลักทรัพย์ i ณ วันที่ $t-1$

t = ช่วงเวลาที่สนใจศึกษา มีค่าเท่ากับ -1, 0, 1 แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ t_b คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2548 และ 2549 และ t_a คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2554

คำนวณหาผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากสมการดังนี้

$$R_{m,t} = \frac{SET_{m,t} - SET_{m,(t-1)}}{SET_{m,(t-1)}} \quad (5)$$

โดยที่

$R_{m,t}$ = ผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์ใน ณ วันที่ t

$SET_{m,t}$ = ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ ณ วันที่ t

$SET_{m,(t-1)}$ = ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ ณ วันที่ $t-1$

t = ช่วงเวลาที่สนใจศึกษา มีค่าเท่ากับ -1, 0, 1 แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ t_b คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2548 และ 2549 และ t_a คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2554

คำนวณหาผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติ (Abnormal Returns: AR) ของแต่ละหลักทรัพย์ โดยใช้วิธีการคำนวณแบบ Market Adjusted Return ซึ่งวิธีนี้จะเชื่อว่า ผลตอบแทนแบบปกติของหลักทรัพย์จะเท่ากับผลตอบแทนของตลาด ดังนั้นอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติ จึงเท่ากับอัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง หักด้วยผลตอบแทนของตลาด และเนื่องจากการศึกษาตามแนวทาง Event Study นี้ ถือว่าเหตุการณ์อื่นที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ได้รวมอยู่ใน

อัตราผลตอบแทนของตลาดแล้ว ดังนั้นอัตราผลตอบแทนที่ไม่ปกติ (AR) ที่เกิดขึ้นจึงเป็นผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ศึกษาเท่านั้น ซึ่งการคำนวณหาผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติ (Abnormal Returns: AR) สามารถคำนวณได้จากสมการดังนี้

$$AR_{i,t} = R_{i,t} - R_{m,t} \quad (6)$$

โดยที่

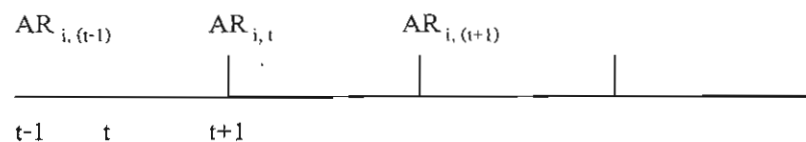
$AR_{i,t}$ = ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติของหลักทรัพย์ i ณ วันที่ t

t = ช่วงเวลาที่สนใจศึกษา มีค่าเท่ากับ -1, 0, 1 แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

t_b คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2548 และ 2549 และ

t_a คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2554

ซึ่ง t คือช่วงเวลาที่ทำการศึกษา แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ $t-1, t, t+1$ ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมผลกระทบระยะสั้นที่เกิดขึ้นจากการที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 มีผลบังคับใช้ ที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ ในการศึกษาครั้งนี้ จึงคำนวณผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติ (Abnormal Returns) ในวันที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 มีผลบังคับใช้ ในช่วงเวลา ก่อน และ หลังวันที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 มีผลบังคับใช้ 3 วัน ($t\pm 1$) วันที่มีเหตุการณ์ (Event Date) เป็นวันที่บริษัทประกาศผลกำไรประจำปี ซึ่งกำหนดให้เป็นวันที่ 0 และในช่วงเวลา ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลกำไรประจำปี 1 วัน (วันที่ -1) และหลังวันที่บริษัทประกาศผลกำไรประจำปี 1 วัน (วันที่ +1)

นำข้อมูลค่าเฉลี่ยผลตอบแทนที่ไม่ปกติ (AR) มาหาค่าสะสมของผลตอบแทนที่ไม่ปกติ (Cumulative Average Abnormal Return: CAR) ตามตัวแบบต่อไปนี้

$$CAR_{i,t} = ((1+AR_{i,(t-1)}) \times (1+AR_{i,t}) \times (1+AR_{i,(t+1)})) - 1 \quad (7)$$

โดยที่

$CAR_{i,t}$ = ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติสะสม (Cumulative Abnormal Returns) ของหลักทรัพย์ i ณ ช่วงเวลา t

$AR_{i,t}$ = ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติ (Abnormal Returns) ของ บริษัท i ณ ช่วงเวลา t

$t = tb$ คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2548 และ 2549 และ

ta คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2554

อย่างไรก็ดีจากข้อมูลข้างต้นจะทำให้ได้ค่าสะสมของผลตอบแทนที่ไม่ปกติ (Cumulative Average Abnormal Return : CAR) ของข้อมูลในช่วงก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มา 2 ค่า คือ CAR ของแต่ละบริษัทในปี 2548 และ 2549 จึงนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อให้ได้ CAR ของแต่ละบริษัทในช่วงก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 เพียงค่าเดียว ดังสมการ

$$\text{Average CAR}_{i, tb} = \frac{\text{CAR}_{i, (48)} + \text{CAR}_{i, (49)}}{2} \quad (8)$$

โดยที่

$\text{Average CAR}_{i, tb}$ = ค่าเฉลี่ยของผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติสะสมของหลักทรัพย์ i ณ ช่วงเวลาก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552

การตอบสนองของนักลงทุนผ่านปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์

การศึกษาเรื่องการตอบสนองของนักลงทุนผ่านปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น ศึกษาโดย

การประยุกต์ใช้ตัวแบบของ Beaver (1968) ได้ดังสมการต่อไปนี้

$$AV_{i,t} = V_{i,t} - V_{m,t} \quad (9)$$

โดยที่

$AV_{i,t}$ = ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติ

$V_{i,t}$ = ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ i ณ วันที่ t คำนวณได้จาก

ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ i ณ วันที่ t X $\frac{1}{I}$

ปริมาณหลักทรัพย์ i ที่ชำระแล้ว ณ วันที่ t จำนวนวันที่มีการซื้อขาย ณ ช่วงเวลา t

$V_{m,t}$ = ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาด ณ วันที่ t (โดยไม่รวมปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของกิจการที่ประกาศค่าใด ณ วันที่ t) คำนวณได้จาก

ปริมาณการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันที่ t X $\frac{1}{I}$

ปริมาณหลักทรัพย์ในตลาดที่ชำระแล้ว ณ วันที่ t จำนวนวันที่มีการซื้อขาย ณ ช่วงเวลา t

t = ช่วงเวลาที่สนใจศึกษา มีค่าเท่ากับ -1, 0, 1 แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

tb คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2548 และ 2549 และ

ta คือ ช่วงเวลาที่สนใจศึกษาในปี พ.ศ. 2554

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลข้างต้นจะทำให้ได้ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติของแต่ละหลักทรัพย์ (Abnormal Volume : AV) ของข้อมูลในช่วงก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550 – 2552 มา 2 ค่า คือ e ของแต่ละบริษัทในปี 2548 และ 2549 จึงนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อให้ได้ e ของแต่ละบริษัทในช่วงก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550- 2552 เพียงค่าเดียว ดังสมการ

$$\dot{AV}_{i, 1b} = \frac{AV_{i, (48)} + AV_{i, (49)}}{2} \quad (10)$$

โดยที่

$$AV_{i, 1b} = \text{ค่าเฉลี่ยของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติของหลักทรัพย์ } i \text{ ณ ช่วงเวลาก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552}$$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปลักษณะเบื้องต้นของข้อมูลแต่ละตัวแปร ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้ในการแจกแจงข้อมูลทั่วไปของแต่ละตัวแปร
2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ใช้โปรแกรมเพื่อการคำนวณทางสถิติ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science) ซึ่งการวิจัยนี้ใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ($\alpha = 0.05$) และเนื่องจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคุณภาพกำไรในช่วงก่อนที่จะมีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี (ปี 2548-2549) และในช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 (ครั้งล่าสุด) มีผลบังคับใช้ (ปี 2554) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม ที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample t-Test หรือ Paired –Samples t-Test)

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 1 คือ

H1: คุณภาพกำไรภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าคุณภาพกำไรก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552

จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: \text{QOE index}_{1a} \geq \text{QOE index}_{1b}$$

$$H_1: \text{QOE index}_{ia} < \text{QOE index}_{ib}$$

โดยที่

$$\text{QOE index}_{ia} = \text{ดัชนีคุณภาพกำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 - 2552 มีผลบังคับใช้}$$

$$\text{QOE index}_{ib} = \text{ดัชนีคุณภาพกำไรก่อนหน้าที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 - 2552 มีผลบังคับใช้}$$

สมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 2 คือ

H2: การตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์ภายหลังจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปีพ.ศ. 2550-2552 จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: |\text{CAR}_{ia}| \geq |\text{CAR}_{ib}|$$

$$H_1: |\text{CAR}_{ia}| < |\text{CAR}_{ib}|$$

โดยที่

$$|\text{CAR}_{ia}| = \text{ค่าสัมบูรณ์ของผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติสะสม (Cumulative Abnormal Returns) ภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้}$$

$$|\text{CAR}_{ib}| = \text{ค่าสัมบูรณ์ของผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่ปกติสะสม (Cumulative Abnormal Returns) ก่อนหน้าที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงมีผลปี 2550-2552 บังคับใช้}$$

สมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 3 คือ

H3: ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติภายหลังจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: \text{AV}_{ia} \geq \text{AV}_{ib}$$

$$H_1: \text{AV}_{ia} < \text{AV}_{ib}$$

โดยที่

$$\text{AV}_{ia} = \text{ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้}$$

AV_{b} = ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติก่อนหน้าที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

- บทที่ 4

ผลการวิจัย

เนื้อหาในบทนี้นำเสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามวิธีที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 ผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1: ผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไร

ส่วนที่ 2: การตอบสนองของนักลงทุนภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผลข้อมูลที่ได้จากรายงานการเงินจากจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 334 ตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไร โดยจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมและขนาดของกิจการ

ตารางที่ 4-1 ค่าเฉลี่ยของข้อมูลทางการเงินของกุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้
จำนวนตามกลุ่มอุตสาหกรรม (หน่วย: ล้านบาท)

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	TA		TL		TE		NI		CFO	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	35	5,543.97	11,625.87	2,550.87	6,183.87	2,993.11	5,441.90	386.38	1,224.57	429.38	1,244.08
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	36	2,455.73	2,842.65	827.75	1,512.05	1,627.98	1,330.60	183.84	292.67	245.63	195.06
3. สินค้าอุตสาหกรรม	63	7,504.18	12,345.86	3,215.86	6,566.94	4,288.32	5,778.91	179.31	245.30	255.50	293.73
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	79	10,307.79	15,728.37	5,956.44	8,366.15	4,351.35	7,362.21	763.75	898.43	857.87	243.83
5. ทรัพยากร	21	70,746.95	114,855.02	36,370.52	61,093.10	34,376.43	2,560.09	9,416.56	12,569.16	9,983.60	16,291.66
6. บริการ	76	10,257.73	14,537.11	5,947.54	7,732.50	4,310.19	6,804.60	642.49	660.13	1,193.55	1,290.60
7. เทคโนโลยี	24	15,977.06	16,883.71	6,029.21	8,980.70	9,947.85	7,903.02	1,520.72	2,589.66	2,519.59	4,061.85
รวม	334	12,629.48	19,316.04	6,445.31	10,274.49	6,164.18	9,041.55	1,122.30	1,545.21	1,402.92	1,874.33

TA = ค่าเฉลี่ยของสินทรัพย์รวม TL = ค่าเฉลี่ยของหนี้สินรวม

TE = ค่าเฉลี่ยของส่วนของผู้ถือหุ้นรวม NI = ค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

CFO = ค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ตารางที่ 4-2 การเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากงบการเงินของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่ม
อุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	Δ TA (ล้านบาท)	ร้อยละ	Δ TL (ล้านบาท)	ร้อยละ	Δ TE (ล้านบาท)	ร้อยละ
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	35	6,081.03	109.70	3,633.00	104.24	2,448.79	81.81
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	36	386.92	15.75	684.30	82.67	-297.38	-18.27
3. สินค้าอุตสาหกรรม	63	4,841.68	64.52	3,351.08	104.20	1,490.59	34.76
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	79	5,402.58	52.41	2,409.71	40.46	3,010.86	69.19
5. ทรัพยากร	21	44,108.07	62.34	24,722.58	67.97	-31,816.34	-92.55
6. บริการ	76	4,297.38	41.89	1,784.96	30.01	2,494.41	57.87
7. เทคโนโลยี	24	906.65	5.67	2,951.49	48.95	-2,044.83	-20.56
รวม	334	6,686.56	52.94	3,829.18	59.41	2,877.37	46.68

Δ TA = ค่าเฉลี่ยของสินทรัพย์รวมหลังปรับปรุงมาตรฐาน - ค่าเฉลี่ยของสินทรัพย์รวมก่อนปรับปรุงมาตรฐาน

Δ TL = ค่าเฉลี่ยของหนี้สินรวมหลังปรับปรุงมาตรฐาน - ค่าเฉลี่ยของหนี้สินรวมก่อนปรับปรุงมาตรฐาน

Δ TE = ค่าเฉลี่ยของส่วนของผู้ถือหุ้นรวมหลังปรับปรุงมาตรฐาน - ค่าเฉลี่ยของส่วนของผู้ถือหุ้นรวมก่อนปรับปรุงมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-1 และ 4-2 พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บได้จากงบการเงิน ดังนี้ สินทรัพย์รวม 12,629.48 ล้านบาท หนี้สินรวม 6,445.31 ล้านบาท ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 6,164.18 ล้านบาท กำไร (ขาดทุน) สุทธิ 1,122.30 ล้านบาท และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน 1,402.92 ล้านบาท ในขณะที่ช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ซึ่งมีสินทรัพย์รวม 19,316.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 6,686.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.94 ของสินทรัพย์รวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน โดยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการเปลี่ยนแปลงสูงสุด จำนวน 6,081.03 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 109.70 ของสินทรัพย์รวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน สำหรับหนี้สินรวมมี 10,274.49 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,829.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 59.41 ของหนี้สินรวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน โดยมีกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงสูง คือ 104.24 และ 104.20 ตามลำดับ ในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมมีจำนวน 9,041.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,877.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.68 ของส่วนของผู้ถือหุ้นรวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีกำไร (ขาดทุน) สุทธิ 1,545.21 ล้านบาท และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน 1,874.33 ล้านบาท ในส่วนของการ

เปลี่ยนแปลงกำไร (ขาดทุน) สุทธิ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณหาดัชนีคุณภาพกำไร ได้แยกแสดงไว้ในตารางที่ 4-3 และ 4-4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม (หน่วย : ล้านบาท)

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	Mean		ร้อยละ		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	35	386.38	1,224.57	838.19	216.93	837.53	2,840.48	4,628.80	15,956.74	-91.97	-87.53
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	36	183.84	292.67	108.83	59.20	333.75	598.77	1,452.48	3,326.75	-379.25	-245.85
3. สินค้าอุตสาหกรรม	63	179.31	245.30	65.99	36.80	493.48	705.29	2,646.08	3,920.93	-2,108.01	-1,292.03
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	79	763.75	898.43	134.68	17.63	3,525.11	2,417.81	30,843.27	16,830.98	-1,125.66	-1,421.10
5. ทริพยากร	21	9,416.56	12,569.16	3,152.60	33.48	20,739.90	27,968.90	90,390.95	105,296.41	-33.47	-45.20
6. บริการ	76	642.49	660.13	17.64	2.75	1,638.94	1,923.33	8,941.42	8,013.31	-1,692.69	-7,917.07
7. เทคโนโลยี	24	1,520.72	2,589.66	1,068.94	70.29	3,771.88	6,328.23	17,582.27	22,344.42	-612.66	-1,264.25
รวม	334	1,122.30	1,545.21	422.91	37.68	5,934.20	7,837.45	90,390.95	105,296.41	-2,108.01	-7,917.07

Δ NI = ค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สุทธิหลังปรับปรุงมาตรฐาน - ค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนปรับปรุงมาตรฐาน

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเบื้องต้นจากตารางที่ 4-3 พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเป็น 1,122.30 ล้านบาท 5,934.20 ล้านบาท 90,390.95 ล้านบาท และ (2,108.01) ล้านบาท ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิในช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550 - 2552 มีผลบังคับใช้เป็น 1,545.21 ล้านบาท 7,837.45 ล้านบาท 105,296.41 ล้านบาท และ (7,917.07) ล้านบาท ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้เพิ่มขึ้น 422.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.68 ของค่าเฉลี่ยในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีส่วนการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ร้อยละ 216.93

ตารางที่ 4-4 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากมาตรการบัญชีฉบับปรับปรุงปี2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม (หน่วย: ล้านบาท)

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	Mean		ร้อยละ		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	35	429.38	1,244.08	814.70	189.74	741.88	3,070.86	3,341.04	17,558.26	-1,098.47	-142.39
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	36	245.63	195.06	-50.03	-20.67	282.12	488.48	1,103.15	2,659.59	-21.10	-515.99
3. สินค้าอุตสาหกรรม	63	255.50	293.73	38.10	14.91	736.50	814.99	3,475.65	3,138.04	-3,510.72	-3,313.29
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	79	857.87	243.83	-614.04	-71.58	4,080.26	1,648.82	35,774.89	7,756.21	-1,490.46	-5,685.16
5. พรายการ	21	9,983.60	16,291.66	6,308.06	63.18	22,554.61	41,750.41	97,162.28	177,550.08	-145.55	-223.47
6. บริการ	76	1,193.55	1,290.60	97.05	8.13	2,969.54	2,928.10	21,172.92	16,726.22	-1,462.30	-734.42
7. เทคโนโลยี	24	2,519.59	4,061.85	1,542.26	61.21	7,237.88	11,099.84	34,308.71	48,216.44	-655.08	-2,827.51
รวม	334	1,402.92	1,874.33	471.41	33.60	6,747.58	11,483.05	97,162.28	177,550.08	-3,510.72	-5,685.16

Δ CFO = ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานหลังปรับปรุงมาตรฐาน - ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนปรับปรุงมาตรฐาน

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเบื้องต้นจากตารางที่ 4-4 พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้เป็น 1,402.92 ล้านบาท 6,747.58 ล้านบาท 97,162.28 ล้านบาท และ (3,510.72) ล้านบาท ตามลำดับ และในช่วงหลังหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็น 1,874.33 ล้านบาท 11,483.05 ล้านบาท 177,550.08 ล้านบาท และ (5,685.16) ล้านบาท ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้เพิ่มขึ้น 471.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.60 ของค่าเฉลี่ยในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีส่วนการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ร้อยละ 189.74

ตารางที่ 4-5 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของดัชนีคุณภาพค่าไรของกุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตราฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550- 2552
 มีผลบังคับใช้ จำนวนตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	Mean		Δ QOE	ร้อยละ		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง		
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	35	1.67	0.59	-1.08	-64.67	2.69	0.58	14.91	2.56	0.03	0.06	0.06
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	36	4.92	0.98	-3.94	-80.08	16.71	1.03	92.81	5.20	0.01	0.02	0.02
3. สินค้าอุตสาหกรรม	63	1.41	0.91	-0.50	-35.46	1.87	1.43	10.71	10.67	0.02	0.03	0.03
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	79	2.39	1.10	-1.29	-53.97	7.54	1.24	56.03	9.89	0.02	0.03	0.03
5. ทรัพยากร	21	0.76	0.59	-0.17	-22.37	1.25	0.59	4.80	2.13	0.05	0.02	0.02
6. บริการ	76	1.41	0.68	-0.73	-51.77	2.54	0.72	15.59	4.01	0.01	0.00	0.00
7. เทคโนโลยี	24	1.51	1.34	-0.17	-11.26	2.05	1.73	9.35	7.82	0.03	0.00	0.00
รวม	334	2.01	0.89	-1.12	-55.72	6.86	1.13	92.81	10.67	0.01	0.00	0.00

Δ QOE = ดัชนีคุณภาพค่าไรหลังปรับปรุงมาตรฐาน - ดัชนีคุณภาพค่าไรก่อนปรับปรุงมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-5 แสดงผลการแจกแจงข้อมูลของดัชนีคุณภาพกำไรซึ่งเป็นตัวแปรที่ใช้ศึกษาถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นมีดัชนีคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 ซึ่งสูงกว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 โดยช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าของดัชนีคุณภาพกำไรสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 10.91 และ 0.01 ตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 10.67 และ 0.00 ตามลำดับ จากผลการแจกแจงแสดงให้เห็นว่าดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าสูงกว่าดัชนีคุณภาพกำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ ซึ่งหมายความว่ากำไรในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นมีคุณภาพต่ำกว่ากำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ โดยค่าเฉลี่ยของดัชนีคุณภาพกำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ลดลง 1.12 คิดเป็นร้อยละ 55.72 ของค่าเฉลี่ยในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคมีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ ลดลงร้อยละ 80.08

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากรายงานการเงินของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่ภาคฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้
 จำนวนตามขนาดของกิจการ
 (หน่วย: ล้านบาท)

ขนาด	N	TA		TL		TE		NI		CFO	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. ใหญ่	126	30,611.58	48,066.05	15,622.26	25,487.68	14,989.32	22,499.00	2,823.39	3,898.91	3,506.45	4,712.47
2. กลาง	111	2,882.56	3,254.63	1,471.08	1,731.19	1,411.48	1,523.44	121.22	198.27	145.44	228.67
3. เล็ก	97	424.98	350.20	216.89	186.28	208.10	163.93	47.20	31.50	102.04	63.66
รวม	334	12,629.48	19,316.04	6,445.31	10,274.49	6,164.18	9,041.55	1,122.30	1,545.21	1,402.92	1,874.33

ตารางที่ 4-7 การเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากงบการเงินของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามขนาดของกิจการ

ขนาด	N	ΔTA		ร้อยละ		ΔTL		ร้อยละ		ΔTE		ร้อยละ	
		(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)				
1. ใหญ่	126	17,454.47	57.02	9,865.42	63.15	7,510.31	50.10						
2. กลาง	111	372.07	12.91	259.39	17.63	111.96	7.93						
3. เล็ก	97	-74.78	-17.60	-30.61	-14.11	-44.17	-21.23						
รวม	334	6,686.56	52.94	3,829.18	59.41	2,877.37	46.68						

จากตารางที่ 4-6 และ 4-7 พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บได้จากงบการเงิน ดังนี้ สินทรัพย์รวม 12,629.48 ล้านบาท หนี้สินรวม 6,445.31 ล้านบาท ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 6,164.18 ล้านบาท กำไร (ขาดทุน) สุทธิ 1,122.30 ล้านบาท และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน 1,402.92 ล้านบาท ในขณะที่ช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ซึ่งมีสินทรัพย์รวม 19,316.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 6,686.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.94 ของสินทรัพย์รวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน โดยกลุ่มกิจการขนาดใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุดที่จำนวน 17,454.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.02 ของสินทรัพย์รวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน ในขณะที่กลุ่มกิจการขนาดเล็กมีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงลดลง คือ ร้อยละ 21.23 สำหรับหนี้สินรวมมีจำนวน 10,274.49 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,829.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 59.41 ของหนี้สินรวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน โดยกลุ่มกิจการขนาดใหญ่มีสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงสูงสุดที่ ร้อยละ 63.15 ในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมมีจำนวน 9,041.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,877.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.68 ของส่วนของผู้ถือหุ้นรวมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน นอกจากนี้ยังกำไร (ขาดทุน) สุทธิ 1,545.21 ล้านบาท และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน 1,874.33 ล้านบาท ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงกำไร (ขาดทุน) สุทธิ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณหาดัชนีคุณภาพกำไรได้แยกแสดงไว้ในตารางที่ 4-8 และ 4-9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-8 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำนวนตามขนาดของกิจการ

(หน่วย: ล้านบาท)

ขนาด	N	Mean		Δ NI	ร้อยละ		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง		
1. ใหญ่	126	2,823.39	3,898.91	1,075.52	38.09	9,430.41	12,432.02	90,390.95	105,296.41	-2,108.01	-7,917.07	
2. กลาง	111	121.22	198.27	77.05	63.56	383.65	310.09	3,336.93	1,561.94	-1,125.66	-1,264.25	
3. เล็ก	97	47.20	31.50	-15.70	-33.26	292.37	158.22	2,646.08	747.23	-612.66	-469.03	
รวม	334	1,122.30	1,545.21	422.91	37.68	5,934.20	7,837.45	90,390.95	105,296.41	-2,108.01	-7,917.07	

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเบื้องต้นจากตารางที่ 4-8 พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเป็น 1,122.30 ล้านบาท 5,934.20 ล้านบาท 90,390.95 ล้านบาท และ (2,108.01) ล้านบาท ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิในช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้เป็น 1,545.21 ล้านบาท 7,837.45 ล้านบาท 105,296.41 ล้านบาท และ (7,917.07) ล้านบาท ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้เพิ่มขึ้น 422.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.68 ของค่าเฉลี่ย ในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งกลุ่มกิจการขนาดกลางมีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ร้อยละ 63.56

ตารางที่ 4-9 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตราฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ
(หน่วย: ล้านบาท)

ขนาด	N	Mean		ร้อยละ		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. ใหญ่	126	3,506.45	4,712.47	1,206.02	34.39	10,675.64	18,388.19	97,162.28	177,550.08	-3,510.72	-5,685.16
2. กลาง	111	145.44	228.67	83.23	57.23	250.48	317.78	647.02	1,460.66	-1,490.46	-515.99
3. เล็ก	97	102.04	63.66	-38.38	-37.61	358.33	92.87	3,475.65	344.61	-249.37	-139.07
รวม	334	1,402.92	1,874.33	471.41	33.60	6,747.58	11,483.05	97,162.28	177,550.08	-3,510.72	-5,685.16

เมื่อพิจารณาค่าสถิติเบื้องต้นจากตารางที่ 4-9 พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้เป็น 1,402.92 ล้านบาท 6,747.58 ล้านบาท 97,162.28 ล้านบาท และ (3,510.72) ล้านบาท ตามลำดับ และในช่วงหลังหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็น 1,874.33 ล้านบาท 11,483.05 ล้านบาท 177,550.08 ล้านบาท และ (5,685.16) ล้านบาท ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้เพิ่มขึ้น 471.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.60 ของค่าเฉลี่ยในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งกลุ่มกิจการขนาดกลางมีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ร้อยละ 57.23

ตารางที่ 4-10 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของดัชนีคุณภาพกำไรของกลุ่มตัวอย่างในช่วงก่อนและ
หลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตาม
ขนาดของกิจการ

ขนาด	N	Mean		Δ QOE	ร้อยละ	SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง			ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. ใหญ่	126	1.73	0.77	-0.96	-55.49	5.27	0.68	56/03	2.98	0.04	0.00
2. กลาง	111	2.05	0.60	-1.45	-70.73	8.90	0.53	92.81	2.15	0.01	0.00
3. เล็ก	97	2.76	1.64	-1.12	-40.58	7.29	2.98	43.72	21.05	0.02	0.02
รวม	334	2.01	0.89	-1.12	-55.72	6.86	1.13	92.81	10.67	0.01	0.00

จากตารางที่ 4-10 แสดงผลการแจกแจงข้อมูลของดัชนีคุณภาพกำไรซึ่งเป็นตัวแปรที่ใช้ศึกษาถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นมีดัชนีคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 ซึ่งสูงกว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 โดยช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าของดัชนีคุณภาพกำไรสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 10.91 และ 0.01 ตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 10.67 และ 0.00 ตามลำดับ จากผลการแจกแจงแสดงให้เห็นว่าดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าสูงกว่าดัชนีคุณภาพกำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ ซึ่งหมายความว่ากำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นมีคุณภาพสูงกว่ากำไรในช่วงก่อนที่ที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ โดยค่าเฉลี่ยของดัชนีคุณภาพกำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ลดลง 1.12 คิดเป็นร้อยละ 55.72 ของค่าเฉลี่ยในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งกลุ่มกิจการขนาดกลางมีส่วนการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ ลดลงร้อยละ 70.73

ส่วนที่ 2 สถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบการตอบสนองของนักลงทุนภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้โดยจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมและขนาดของกิจการ

ตารางที่ 4-11 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์เกินปกติสะสม (Cumulative Abnormal Return: CAR) ของระยะเวลา 3 วันก่อนรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไร ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำนวนตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	Mean		ร้อยละ		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
		Δ CAR		SD		Max		Min			
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	30	0.19	0.02	-0.09	-81.82	0.31	0.02	1.01	0.08	0.00	0.00
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	33	0.17	0.12	-0.05	-29.41	0.25	0.30	1.00	1.01	0.00	0.00
3. สินค้าอุตสาหกรรม	60	0.16	0.10	-0.06	-37.50	0.26	0.25	1.00	1.02	0.00	0.00
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	71	0.12	0.19	0.07	58.33	0.22	0.36	1.01	1.02	0.00	0.00
5. ทรัพยากร	18	0.14	0.21	0.07	50.00	0.22	0.37	0.54	1.00	0.00	0.00
6. บริการ	73	0.18	0.12	-0.06	-33.33	0.25	0.29	1.00	1.01	0.00	0.00
7. เทคโนโลยี	22	0.16	0.20	0.04	25.00	0.25	0.39	0.96	1.02	0.00	0.00
รวม	307	0.16	0.13	-0.03	-18.75	0.25	0.30	1.01	1.02	0.00	0.00

Δ CAR = อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์เกินปกติสะสมหลังการปรับปรุงมาตรฐาน - อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์เกินปกติสะสมก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน

ตารางที่ 4-12 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Volume: V) ของระยะเวลา 3 วันก่อนรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	Mean		ΔV		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
		(หน่วย: ล้านบาท)									
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	30	3.36	15.89	12.53	372.92	5.68	48.60	23.48	268.37	0.00	0.00
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	33	4.54	13.38	8.93	196.70	11.38	34.66	60.25	151.06	0.00	0.00
3. สินค้าอุตสาหกรรม	60	3.81	12.30	8.49	222.83	13.33	56.53	73.91	423.65	0.00	0.00
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	71	2.55	6.65	4.10	160.78	7.58	26.42	60.56	250.42	0.00	0.00
5. ทรัพยากร	18	3.12	5.04	1.92	61.54	5.04	31.63	30.04	40.84	0.00	0.00
6. บริการ	73	2.17	7.72	5.55	255.76	5.04	31.63	27.98	250.41	0.00	0.00
7. เทคโนโลยี	22	1.75	2.78	1.03	58.86	2.81	3.55	11.24	10.95	0.00	0.00
รวม	307	2.93	8.29	5.36	182.94	8.35	34.72	73.91	423.65	0.00	0.00

ΔV = ค่าเฉลี่ยปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทหลังการปรับปรุงมาตรฐาน-ค่าเฉลี่ยปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-12 แสดงผลการแจกแจงข้อมูลของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นมีค่าเฉลี่ยของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ เท่ากับ 2.93 ล้านหุ้น ต่ำกว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.29 ล้านหุ้น แสดงให้เห็นปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกิ่ในอดีตในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ คิดเป็นร้อยละ 182.94 โดยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีการเปลี่ยนแปลงในปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์มากที่สุด คือมีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น 12.53 ล้านหุ้น นอกจากนี้ช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์สูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 73.91 ล้านหุ้น และ 0.00 ล้านหุ้นตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 423.65 ล้านหุ้น และ 0.00 ล้านหุ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 4-13 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของปริมาณการซื้อยาหลักที่ทรยศส่วนที่เกิดขึ้นปกติ (Abnormal Volume: AV) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไร ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	N	Mean		Δ AV	ร้อยละ		SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง		
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	30	0.015	0.022	0.007	48.10	0.073	0.100	0.372	0.507	-0.010	-0.010	-0.010
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	33	0.062	0.081	0.019	30.18	0.252	0.323	1.119	1.727	-0.010	-0.010	-0.006
3. สินค้าอุตสาหกรรม	60	0.010	0.011	0.001	11.77	0.091	0.088	0.687	0.633	-0.004	-0.010	-0.010
4. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	71	0.010	0.013	0.003	31.83	0.055	0.069	0.372	0.507	-0.010	-0.010	-0.003
5. ทรัพยากร	18	0.007	0.012	0.005	84.43	0.035	0.047	0.139	0.187	-0.008	-0.010	-0.010
6. บริการ	73	0.025	0.033	0.008	29.74	0.140	0.170	2.758	1.366	-0.011	-0.011	-0.002
7. เทคโนโลยี	22	0.003	0.002	-0.001	-30.65	0.013	0.017	0.052	0.068	-0.010	-0.010	-0.007
รวม	307	0.023	0.026	0.003	10.45	0.181	0.164	2.758	1.727	-0.011	-0.011	-0.010

Δ AV = ปริมาณการซื้อยาหลักที่ทรยศส่วนที่เกิดขึ้นปกติหลังการปรับปรุงมาตรฐาน - ปริมาณการซื้อยาหลักที่ทรยศส่วนที่เกิดขึ้นปกติก่อนการปรับปรุงมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-13 แสดงผลการแจกแจงข้อมูลของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเรื่องการตอบสนองของนักลงทุนผ่านปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้น มีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ เท่ากับ 0.023 ต่ำกว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ที่มีค่าเท่ากับ 0.026 แสดงให้เห็นว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ คิดเป็นร้อยละ 10.45 โดยกลุ่มทรัพยากรมีการเปลี่ยนแปลงในปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.43 นอกจากนี้ช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ สูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 2.758 และ (0.011) ตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 1.727 และ (0.010) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-14 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์เกินปกติสะสม (Cumulative Abnormal Return: CAR) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไร ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ

ขนาด	N	Mean		Δ CAR	ร้อยละ	SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง			ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. ใหญ่	115	0.12	0.13	0.01	8.33	0.19	0.30	0.53	1.02	0.00	0.00
2. กลาง	101	0.15	0.12	-0.03	-20.00	0.26	0.30	1.01	1.02	0.00	0.00
3. เล็ก	91	0.21	0.13	-0.08	-38.10	0.30	0.31	1.01	1.01	0.00	0.00
รวม	307	0.16	0.13	-0.03	-18.75	0.25	0.30	1.01	1.02	0.00	0.00

จากตารางที่ 4-14 แสดงผลการแจกแจงข้อมูลของค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสม ซึ่งเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเรื่องการตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์ พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นมีค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสม เท่ากับ 0.16 ซึ่งสูงกว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.13 โดยช่วงก่อนที่มาตรฐาน

การบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าของอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 1.01 และ 0.00 ตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 1.02 และ 0.00 ตามลำดับ จากผลการแจกแจงแสดงให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสม ในช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ คิดเป็นร้อยละ 18.75 โดยกลุ่มกิจการขนาดเล็กมีอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมลดลงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.10

ตารางที่ 4-15 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของค่าเฉลี่ยปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Volume: V) ของระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ

(หน่วย: ล้านบาท)

ขนาด	N	Mean		ΔV	ร้อยละ	SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง			ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. ใหญ่	115	2.55	6.65	4.10	160.78	7.58	26.43	60.26	250.42	0.00	0.00
2. กลาง	101	3.53	10.78	7.25	205.38	10.68	48.60	73.91	423.65	0.00	0.00
3. เล็ก	91	2.70	7.68	4.98	184.44	5.79	23.53	27.98	151.06	0.00	0.00
รวม	307	2.93	8.29	5.36	182.94	8.35	34.72	73.91	423.65	0.00	0.00

จากตารางที่ 4-15 แสดงผลการแจกแจงข้อมูลของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้นมีค่าเฉลี่ยของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ เท่ากับ 2.93 ล้านบาท ต่ำกว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.29 ล้านบาท แสดงให้เห็นปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ คิดเป็นร้อยละ 182.94 โดยกลุ่มกิจการขนาดกลางมีการเปลี่ยนแปลงในปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์มากที่สุด คือเพิ่มขึ้น 7.25 ล้านบาท นอกจากนี้ช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์สูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 73.91 ล้านบาท และ 0.00 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่

มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 423.65 ล้านบาท และ 0.00 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4-16 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ (Abnormal Volume: AV) ในระยะเวลา 3 วันล้อมรอบวันที่ประกาศผลกำไรประจำปีช่วงก่อน และหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ขนาด	N	Mean		Δ AV	ร้อยละ	SD		Max		Min	
		ก่อน	หลัง			ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1. ใหญ่	115	0.034	0.029	-0.005	-14.69	0.262	0.174	1.366	1.119	-0.010	-0.008
2. กลาง	101	0.039	0.033	-0.006	-15.48	0.279	0.185	1.119	1.727	-0.010	-0.010
3. เล็ก	91	0.040	0.032	-0.008	-19.71	0.293	0.189	2.758	1.366	-0.011	-0.009
รวม	307	0.023	0.026	0.003	10.45	0.181	0.164	2.758	1.727	-0.011	-0.010

จากตารางที่ 4-16 แสดงผลการแจกแจงข้อมูลของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเรื่องการตอบสนองของนักลงทุนผ่านปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ พบว่าในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้นั้น มีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ เท่ากับ 0.023 ต่ำกว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ที่มีค่าเท่ากับ 0.026 คิดเป็นร้อยละ 10.45 โดยกลุ่มกิจการขนาดเล็ก มีการเปลี่ยนแปลงในปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.71 นอกจากนี้ช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ สูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 2.758 และ (0.011) ตามลำดับ ซึ่งภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 1.727 และ (0.010) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 ที่มีคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีจับคู่ค่าเฉลี่ยของสองประชากร (t-Test) เพื่อทดสอบความ

แตกต่างของข้อมูลในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550- 2552 จะมีผลบังคับใช้ เป็นการทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับสองตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-Test) การทดสอบนี้ใช้ได้กับข้อมูลในมาตราอันตรภาคและมาตราอัตราส่วน มีกลุ่มตัวอย่าง (หรือประชากร) กลุ่มเดียว หรือมีกลุ่มตัวอย่าง (หรือประชากร) 2 กลุ่ม มีความสัมพันธ์กัน โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sampling)

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูลในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งมีเพียงกลุ่มตัวอย่างเดียวแต่เก็บข้อมูล 2 ครั้ง เพื่อต้องการพิสูจน์ว่าการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนหรือไม่ ดังนั้นข้อมูลจึงไม่เป็นอิสระต่อกัน

2. ข้อมูลต้องมีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution)

ทดสอบเงื่อนไขนี้โดยใช้เทคนิคของ Kolmogorov- Smirnov และ Shapiro-Wilk ซึ่งหากผลการทดสอบมีนัยสำคัญ (ค่า p-value < 0.05) แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ผลการวิเคราะห์การแจกแจงของข้อมูลใช้เทคนิคของ Kolmogorov-Smirnov และ Shapiro-Wilk โดยทดสอบการแจกแจงของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุน ได้แก่ QOE index, CAR และ AV พบว่า มีค่านัยสำคัญเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 แสดงว่าข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในการศึกษานี้ไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ แต่อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามากกว่า 30 ตัวอย่าง กล่าวคือ ในทางสถิติสามารถบอกได้ว่าตัวอย่างที่ศึกษามีการแจกแจงแบบปกติแล้ว (ผลการทดสอบเงื่อนไขแสดงในภาคผนวก ข)

3. ข้อมูลต้องเป็นมาตราอันตรภาค (Interval Scale) หรือมาตราอัตราส่วน (Ratio Scale)

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นค่าเฉลี่ยของตัวแปร ได้แก่ ดัชนีคุณภาพกำไร (QOE index) อัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสม (CAR) และ ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ (AV) ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นอัตราส่วน

ส่วนที่ 1 ผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไร

การศึกษาถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

H_1 : คุณภาพกำไรภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าคุณภาพกำไรก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี
จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: \text{QOE index}_{\text{ta}} \geq \text{QOE index}_{\text{tb}}$$

$$H_1: \text{QOE index}_{\text{ta}} < \text{QOE index}_{\text{tb}}$$

ตารางที่ 4-17 เปรียบเทียบดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

QOE index	Paired Sample t-Test		
	Mean	SD	p-value (1-tailed)
Before - After	0.52	2.24	0.02

ทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 พบว่า ผลการเปรียบเทียบดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.02 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ทดสอบ แสดงให้เห็นว่าคุณภาพกำไรภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้สูงกว่าคุณภาพกำไรก่อนที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 1

ตารางที่ 4-18 เปรียบเทียบดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550- 2552 มีผลบังคับใช้จำแนกตามขนาดของกิจการ

QOE index	Paired Sample t-Test		
	Mean	SD	p-value (1-tailed)
1. ขนาดใหญ่ Before - After	0.96	5.22	0.02
2. ขนาดกลาง Before - After	1.46	8.87	0.04
3. ขนาดเล็ก Before - After	1.12	8.04	0.04

จากการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าผลการเปรียบเทียบดัชนีคุณภาพกำไรในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ของทุกกลุ่มขนาดมีระดับนัยสำคัญทางสถิติต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ทดสอบสอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม โดยกลุ่มกิจการขนาดใหญ่มีคุณภาพกำไรสูงที่สุดเนื่องจากมีระดับนัยสำคัญทางสถิติใกล้เคียง 0 มากที่สุด

ส่วนที่ 2 การตอบสนองของนักลงทุนภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 สมมติฐาน คือ

H_2 : การตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์ภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีจากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: |CAR_{ia}| \geq |CAR_{ib}|$$

$$H_1: |CAR_{ia}| < |CAR_{ib}|$$

ตารางที่ 4-19 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

CAR	Paired Sample t-Test		
	Mean	SD	p-value (1-tailed)
Before - After	0.02	0.39	0.14

ทดสอบสมมติฐานโดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 พบว่าผลการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.14 มีค่าสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ทดสอบ แสดงให้เห็นว่ามีอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมไม่แตกต่างกันทั้งในช่วงก่อนและภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2

ตารางที่ 4-20 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ

CAR		Paired Sample t-Test		
		Mean	SD	p-value
1. ขนาดใหญ่	Before - After	0.01	0.35	0.38
2. ขนาดกลาง	Before - After	0.02	0.35	0.28
3. ขนาดเล็ก	Before - After	0.07	0.47	0.09

จากการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าผลการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นไม่มีกลุ่มกิจการขนาดใดที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ทดสอบ โดยมีค่าต่ำที่สุดเท่ากับ 0.09 สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

H_3 : ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี

จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: AV_{ta} \geq AV_{tb}$$

$$H_1: AV_{ta} < AV_{tb}$$

ตารางที่ 4-21 เปรียบเทียบปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

AV	Paired Sample t-Test		
	Mean	SD	p-value
Before - After	-0.002	0.073	0.271

ทดสอบสมมติฐานโดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 พบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552

มีผลบังคับใช้โดยพิจารณาจากภาพรวม มีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.271 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ทดสอบ แสดงว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นมีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติน้อยกว่าหรือเท่ากับในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 3

ตารางที่ 4-22 เปรียบเทียบปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ จำแนกตามขนาดของกิจการ

AV	Paired Sample t-Test			
	Mean	SD	p-value	
1. ขนาดใหญ่	Before - After	0.005	0.098	0.296
2. ขนาดกลาง	Before - After	0.005	0.105	0.304
3. ขนาดเล็ก	Before - After	0.008	0.110	0.252

เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามขนาดของกิจการ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 พบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้พบว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ทดสอบทุกกลุ่มขนาด แสดงว่าภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นมีปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติน้อยกว่าหรือเท่ากับในช่วงก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้ สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4-23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานในภาพรวม

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
H1 : คุณภาพกำไรภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี	ยอมรับ
H2 : การตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์ ภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปีพ.ศ. 2550-2552 สูงกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี	ปฏิเสธ
H3 : ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550 – 2552 สูงกว่า ก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี	ปฏิเสธ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีแรงจูงใจมาจากงานวิจัยในอดีตที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมาทั้งในภาพรวม และรายฉบับที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรซึ่งเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่นักลงทุนให้ความสำคัญในการประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ซึ่งงานวิจัยในอดีตนั้นวัดค่าคุณภาพกำไรจากรายการคงค้าง และให้ผลสรุปว่าการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีส่งผลให้กำไรของกิจการมีคุณภาพมากขึ้น แต่การวัดคุณภาพกำไรนั้นสามารถวัดได้อีกรูปแบบหนึ่ง คือ การหาค่าดัชนีคุณภาพกำไร (QOE Index) ที่มีแนวคิดที่ว่ากำไรที่มีคุณภาพนั้นต้องมีมูลค่าใกล้เคียงกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการวัดคุณภาพกำไรในการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากต้องการทราบว่าผลที่ได้จะสอดคล้องกับวิธีการวัดค่าคุณภาพกำไรจากรายการคงค้างของงานวิจัยในอดีตหรือไม่ ผู้วิจัยจึงศึกษาใน 2 ประเด็น คือ

1. การปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีส่งผลให้กำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีคุณภาพมากขึ้นหรือไม่ และ
2. นักลงทุนมีการตอบสนองต่อคุณภาพกำไรที่เปลี่ยนแปลงไปผ่านทางราคาหลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์อย่างไร

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 334 แห่ง โดยใช้ข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2548-2549 เป็นข้อมูลในช่วงก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 และใช้ข้อมูลในปี 2554 เป็นข้อมูลในช่วงหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552

สรุปผล

ในการสรุปผลการวิจัยนี้ใช้สถิติเชิงอนุมานอันได้แก่ การทดสอบสมมติฐานค่าเฉลี่ยสองประชากรแบบจับคู่ระหว่างตัวแปรที่ทำการศึกษา คือ ดัชนีคุณภาพกำไร อัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติ และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ ตามวิธี t-Test สามารถสรุปผลได้ดังนี้

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดัชนีคุณภาพกำไรพบว่า ภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 ในขณะที่

ดัชนีคุณภาพกำไรก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 จะมีผลบังคับใช้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 ซึ่งผลจากการทดสอบทางสถิติพบว่า คุณภาพกำไรภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีมีมากกว่าก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของกิจการพบว่า มีผลจากการทดสอบทางสถิติต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ทุกกลุ่มขนาด สอดคล้องกับผลการทดสอบในภาพรวม

ในด้านการตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์พบว่า อัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมช่วง 3 วันล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรประจำปีภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.13 ในขณะที่ก่อนหน้าการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 ซึ่งผลจากการทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่า อัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมทั้งในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของกิจการซึ่งไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกกลุ่มขนาดเช่นเดียวกัน

สำหรับปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติ ศึกษาจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกินปกติในช่วงเวลาล้อมรอบวันประกาศกำไร 3 วัน พบว่า ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.026 ในขณะที่ก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.023 เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่า ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติทั้งในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อวิเคราะห์ตามขนาดของกิจการพบว่า ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติของแต่ละกลุ่มขนาดไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้

อภิปรายผล

เนื่องจากรงานวิจัยในอดีต เช่น งานวิจัยของรัชดาภรณ์ เสมานันท์ และ ชูตินันท์ ดิษฐ์ตันเทียบะ (2553) งานวิจัยของ Tangpinyoputikhun, and Thammavinyu (2554) เป็นการวิจัยในด้านของผู้ทำงานการเงิน คือ ใช้ข้อมูลจากการสอบถามผู้บริหารหรือผู้ทำบัญชีของกิจการ แต่ยังไม่ม้งานวิจัยใดที่ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากรายงาน งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาว่าเมื่อผู้บริหารหรือ

ผู้ทำบัญชีของกิจการเชื่อว่าการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีหรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีนั้นจะทำให้คุณภาพกำไรดีขึ้นแล้ว ข้อมูลในรายงานการเงินที่ได้นั้นมีคุณภาพดีขึ้นด้วยจริงหรือไม่ เป็นการศึกษาในด้านของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณภาพกำไรภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 สูงกว่าคุณภาพกำไรก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 อย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ที่คาดหวัง อีกทั้งยังสนับสนุนงานวิจัยของรัชดาภรณ์ เสมอจันทร์ และ ชุตินันท์ คิชฐ์สันเทียะ (2553) ศึกษาถึงผลกระทบของการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อลักษณะคุณภาพกำไร และภาพลักษณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร ซึ่งให้ผลการทดสอบในทิศทางเดียวกันกับ Tangpinoyoputtikhun and Thammavinyu (2554) ศึกษาถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีปี 2550 ที่มีต่อประสิทธิภาพของข้อมูลทางการบัญชีและภาพลักษณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ข้อมูลทางการบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีส่งผลให้คุณภาพกำไรดีขึ้น นักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรใช้ดัชนีคุณภาพกำไรในการพิจารณาความสมเหตุสมผลของกำไรที่เกิดขึ้นเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนควบคู่ไปกับปัจจัยด้านอื่นๆ เพื่อช่วยลดความเสี่ยงจากการลงทุน อย่างไรก็ตามในการศึกษารังนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพิ่มเติมในด้านขนาดของกิจการพบว่ากิจการขนาดใหญ่มีคุณภาพกำไรสูงที่สุด อาจเนื่องมาจากกิจการขนาดใหญ่จะมีแรงกดดันมากกว่ากิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยนักวิเคราะห์จะคาดหวังในตัวกิจการขนาดใหญ่มากกว่าส่งผลให้กิจการขนาดใหญ่มีความระมัดระวังในการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการดำเนินธุรกิจของตน

ในเรื่องของการตอบสนองของนักลงทุนผ่านราคาหลักทรัพย์จากผลการทดสอบที่ได้พบว่าอัตราผลตอบแทนหลักทรัพย์ที่เกินปกติสะสมในช่วงก่อนและหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าการตอบสนองของนักลงทุนในด้านของราคาหลักทรัพย์ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในช่วงและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ และเมื่อพิจารณาจากขนาดของกิจการพบว่าให้ผลสอดคล้องกับภาพรวม โดยผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bernard (1987) ได้รวบรวมผลการศึกษานักวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่เกิดจากมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ที่มีผลบังคับใช้กับบริษัทจดทะเบียนต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยพบว่าไม่มีผลต่อการปรับตัวของราคาหลักทรัพย์ทั้งในวันที่ประกาศเปลี่ยนแปลงและหลังจากนั้น ซึ่งอธิบายได้ว่าตลาดตอบสนอง

ต่อการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากมีผลบังคับตามมาตรฐานการบัญชีไม่แตกต่างกัน

ด้านการตอบสนองของนักลงทุนผ่านปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ปรากฏว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนที่เกินปกติไม่มีความแตกต่างกันทั้งในช่วงและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้ และเมื่อพิจารณาจากขนาดของกิจการพบว่าให้ผลสอดคล้องกับภาพรวม ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของแอนนา คีอูดมวงศา (2546) ที่ศึกษาผลกระทบของการใช้มาตรฐานการบัญชีไทยปี 2542 ที่มีต่อธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผลกระทบต่อการลงทุนจากการนำมาตรฐานการบัญชีมาใช้ ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 ซึ่งเป็นช่วงก่อนที่จะนำมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มาถือปฏิบัติมีน้อยกว่าปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. 2543-2544 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้

จะเห็นได้ว่าผลการทดสอบในประเด็นเรื่องการตอบสนองของนักลงทุนทั้งราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงก่อนและหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550-2552 มีผลบังคับใช้นั้นให้ผลที่ไม่แตกต่างกันทั้งในการพิจารณาในภาพรวม และพิจารณาแยกตามขนาด แสดงให้เห็นว่านักลงทุนมีการตอบสนองที่ไม่แตกต่างกันทั้งในช่วงก่อนและหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี อาจเป็นเพราะนักลงทุนได้ทราบข่าวสารเรื่องการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีมาบ้างแล้ว เนื่องจากสาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ได้รายงานความคืบหน้าของการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีออกมาเป็นระยะ รวมทั้งอธิบายความแตกต่างระหว่างมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงกับมาตรฐานฉบับเดิมไว้อย่างชัดเจน นักลงทุนจึงสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ล่วงหน้าก่อนที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงจะมีผลบังคับใช้ ทำให้มีการทยอยปรับตัวของราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นไปตามทฤษฎีความมีประสิทธิภาพของตลาดทุนที่นักลงทุนจะตอบสนองต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม นักลงทุนยังให้ความสนใจข้อมูลข่าวสารในด้านอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจเป็นข้อมูลทั้งจากภายในกิจการ เช่น โครงสร้างผู้บริหาร แผนการดำเนินงานในอนาคต รูปแบบการดำเนินธุรกิจ การก่อหนี้ เป็นต้น และข้อมูลภายนอกกิจการ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ ภาวะเงินเฟ้อ แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรม เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผลกำไร (ขาดทุน) ของกิจการเป็นเพียงข้อมูลส่วนหนึ่งที่นักลงทุนให้ความสนใจ ซึ่งแม้ว่าคุณภาพกำไรจะมีมากขึ้น แต่ยังไม่มียุทธิพลเพียงพอที่จะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักลงทุน เนื่องจากยังมีข้อมูลและเหตุการณ์อื่นอีกมากที่นักลงทุนใช้ในการวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์

ข้อจำกัดในการวิจัย

งานวิจัยนี้วัดผลโดยการเปรียบเทียบข้อมูลที่ต้องการศึกษาในช่วงก่อนและหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 โดยใช้ข้อมูลในช่วงก่อนการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี จำนวน 2 ปี คือ ปี พ.ศ. 2548-2549 แต่ใช้ข้อมูลภายหลังการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีเพียง 1 ปี คือ ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นปีที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2552 มีผลบังคับใช้เป็นปีแรก เนื่องจากช่วงเวลาที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินของกลุ่มตัวอย่างนั้นอยู่ในระหว่างปี 2555 จึงอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคตมีดังนี้

1. ควรมีการพิจารณาคุณภาพกำไรในมุมมองอื่น เช่น พิจารณาในด้านความมีเสถียรภาพของกำไร พิจารณาค่ารายการคงค้างที่ผิดปกติ เป็นต้น
2. ในด้านการตอบสนองของนักลงทุน อาจขยายช่วงเวลาในการศึกษาให้มากขึ้น โดยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างภายหลังจากที่มาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงปี 2552 มีผลบังคับ รวมทั้งขยายระยะเวลาที่ล้อมรอบวันที่กิจการประกาศผลกำไรให้มากขึ้น ซึ่งอาจจะให้พบการตอบสนองของนักลงทุน
3. ศึกษาโดยเจาะจงมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงเป็นรายฉบับเพื่อให้เห็นถึงผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2550-2552 ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติมา อัครนุพงศ์. (2546). *ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยในปี 2542 ต่อความเกี่ยวข้องในการกำหนดมูลค่าหลักทรัพย์ของข้อมูลทางการบัญชี*. วิทยานิพนธ์บัญชี คุยฎีบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). *การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี: การศึกษาเปรียบเทียบบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์จีน*. *วารสารกรมบัญชีกลาง*, 50(5), 30-42.
- _____. (2555). *การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยในปี 2554: การศึกษาผลกระทบที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 50*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, (1), 119-146.
- เกรียงไกร นามนัย. (2552). *ผลกระทบของคุณภาพกำไรที่มีภาพลักษณ์และการเจริญเติบโตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกษมสันต์ พิมพ์อ้อ. (2550). *การศึกษาผลกระทบการประเมินบริษัทที่มีผลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลดีเด่นต่อปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. งานนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จารุพร เรืองกาญจนวิทย์. (2549). *คุณภาพกำไรก่อนและหลังการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ช่อทิพย์ โกกิม. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิฬารณณ์ พิมพ์เจริญ. (2553). *ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 44 เรื่องงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของกิจการ (ปรับปรุง 2550) ที่มีต่อกำไรทางบัญชีและมูลค่าตามบัญชีของกิจการ*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- จิตาภรณ์ สีนจรรณศักดิ์. (2554). ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อผลตอบแทนเกินปกติของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *ศรีปทุมปริทัศน์*, 7(2), 38-46.
- ณัฐกานต์ วิชรชัยทโลสด. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างในดุลพินิจของผู้บริหารกับการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2550). แหล่งข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกาศแก่สาธารณชนผ่านระบบการสื่อสารที่เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์. วันที่ค้นข้อมูล 30 มีนาคม 2555. เข้าถึงได้จาก [http:// www.set.or.th](http://www.set.or.th)
- นันทนวล เขียวรัตน์. (2539). ผลกระทบของการประกาศกำไรสุทธิทางบัญชีต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีความแตกต่างในความพร้อมของข้อมูล. *วิทยานิพนธ์บัญชีดุสิตบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- นันทนวล วิเศษสรรพ. (2545). การวิจัยคุณค่าของข้อมูลทางบัญชีและการทบทวนวรรณกรรมการวิจัยเชิงประจักษ์เกี่ยวกับทางเลือกทางการบัญชี. *เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์*, 1(2), 75-83.
- บุษกร ศรีกุลวาทวรรณ. (2546). คุณภาพกำไร: กรณีศึกษาของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มพลังงาน. *งานนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.*
- ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์. (2545). การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถของกำไรทางบัญชีและมูลค่าตามบัญชีในการใช้อธิบายราคาหลักทรัพย์หุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วิทยานิพนธ์บัญชีดุสิตบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เมธากุล เกียรติกระจ่าง และศิลปะพร ศรีจันทะพร. (2544). *ทฤษฎีการบัญชี*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- รัชดาภรณ์ เสมอจันทร์ และชุตินันท์ คิษฐ์สันเทียะ. (2551). ผลกระทบของการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีคุณภาพกำไรและภาพลักษณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารสิทธิปริทัศน์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*, (22), 37-53.
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2543). *คู่มือรู้จัก Creative Accounting และคุณภาพกำไรแล้วหรือยัง?*. กรุงเทพฯ: ไอไอเน็ต อินเตอร์เนตริชอเสส.
- ศิริลักษณ์ แซ่ฮุ้น. (2552). ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

- ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร. (2547). *ทฤษฎีการบัญชี*. กรุงเทพฯ: อินโฟไมนิ่ง.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2552). *การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบัญชีให้มีมาตรฐานและคุณภาพระดับสากล*. วันที่ค้นข้อมูล 28 มีนาคม 2555, เข้าถึงได้จาก <http://www.fap.or.th>
- สุมนา เศรษฐนันท์. (2546). *การจัดทำบัญชีและงบการเงินตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (ฉบับสมบูรณ์)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แอนนา ตีอุดมวงศา. (2546). *ผลกระทบต่อปริมาณการลงทุนจากการนำมาตรฐานการบัญชีปี พ.ศ. 2542 มาถือปฏิบัติ*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ball, R., & Brown, P. (1968). An empirical evaluation of accounting income numbers. *Journal of Accounting Research*, 6(2), 159-178.
- Ball, R., & Kothari, S. (1991). Security Returns Around Earnings Announcements. *The Accounting Review*, 66, 718-738.
- Beaver, W. H. (1968). The information content of Annual Earnings Announcement. *Journal of Accounting Research*, 6, 67-98.
- Bernard, V. (1987). Cross-sectional Dependence and Problems in Inference in Market-Based Accounting Research. *Journal of Accounting Research*, 25(1), 1-48.
- Bernstein, L. A., & Wild, J. J. (2000). *Analysis of Financial Statements*. (6th ed). New York: McGraw-Hill.
- Biggart, T., Carnes, T., & Barker, K. (2003). Sources of non-financial accounting information. *Accounting Enquiries*, 9(1), 101-128.
- Brown, P, Izan, H. Y., & Loh, A. L. (1992). Fixed Asset Revaluations and Managerial Incentives. *Journal of Accounting, Finance and Business Studies*, 28(1), 36-57.
- Charles, H. D. (1897). History of Steam Navigation between New York & Providence. *Wall Street Journal*, 27(1), 29-42.
- Chan, J., & Lakonishok, J. (2006). Earnings quality and stock returns. *Nber Working Paper Series*, 79(4), 1-23.
- Dechow, P. M. (1994). Accounting earnings and cash flow as measures of firm performance : The role of accounting accruals. *Journal of Accounting and Economics*, 18(1), 3-40.
- Dechow, P., & Scharnd, C. (2004). *Earnings Quality*. Australia. The Research Foundation of CFA Institute.

- Fama, E. F. (1970). Efficient Capital Markets: A Review of Theory and Empirical Work. *The Journal of Finance*, 25(2), 383-417.
- Gregory, R. D. (1992). A primer on program trading and stock price volatility. *Research in Financial Services Public and Private Policy*, 4, 21-49.
- Kilpatrick, B. G., & Nancy, L. W. (2003). Off-balance-sheet financing & operating leases impact on lessee financial ratios. *RMA Journal* 89, 80-87.
- Lipe, R. C. (1986). The information contained in the components of earnings. *Journal of Accounting Research*, 24, 37-64.
- Schipper, K., & Vincent, L. (1998). Earnings Quality. *The Accounting Horizons*, 23, 97-110.
- Tangpinyoputtikhun, Y., & Thammavinyu, C. (2012). The impact of accounting changes on accounting information efficiency and firm image : An empirical research of Thai -listed firms . *Journal of Academy of Business and Economics*, 10(2), 5-30.
- Watts, R., & Zimmerman, J. (1986). *Positive Accounting Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- White, M. A., Thornton, P. E., & Running, S. W. (1997). A continental phenology model for monitoring vegetation responses to interannual climatic variability. *Global Biogeochemical Cycles*, 11, 217-234.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก สรุปมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตั้งแต่ปี 2549-2552

สรุปมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2553

มาตรฐานการบัญชี (TAS) ที่กำหนดก่อนปี พ.ศ. 2552	มาตรฐานการบัญชี (TAS) หลังปรับปรุงปี พ.ศ. 2552 และที่ใช้อยู่ต่อไป	หมายเหตุ			
ฉบับที่	เรื่อง	ฉบับที่	เรื่อง	วันที่บังคับใช้	หมายเหตุ
-	แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2550)	-	แม่บทการบัญชี (ปรับปรุง 2552)	วันที่	
1	การนำเสนองบการเงิน (ปรับปรุง 2550)	1	การนำเสนองบการเงิน (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554	
2	สินค้าคงเหลือ (ปรับปรุง 2550)	2	สินค้าคงเหลือ (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554	
7	งบกระแสเงินสด (ปรับปรุง 2550)	7	งบกระแสเงินสด (ปรับปรุง 2550)	1 มกราคม 2554	
8	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลง (ปรับปรุง 2550)	8	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลง (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554	
	ประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด		ประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด		
10	เหตุการณ์หลังวันที่งบดุล (ปรับปรุง 2550)	10	เหตุการณ์ภายหลัง (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554	
	ระยะเวลาการรายงาน		ระยะเวลาการรายงาน		
11	สัญญาก่อสร้าง (ปรับปรุง 2550)	11	สัญญาก่อสร้าง (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554	
-	-	12	ภาษีเงินได้	1 มกราคม 2556	เป็นฉบับใหม่

สรุปมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2553

มาตรฐานการบัญชี (TAS) ที่กำหนดก่อนปี พ.ศ. 2552		มาตรฐานการบัญชี (TAS) หลังปรับปรุงปี พ.ศ. 2552 และที่อยู่ต่อไป		หมายเหตุ
ฉบับที่	เรื่อง	ฉบับที่	เรื่อง	วันที่บังคับใช้
14	การเสนอข้อมูลทางการเงิน จำแนกตามส่วนงาน	14	การเสนอข้อมูลทางการเงิน จำแนกตามส่วนงาน	ตั้งแต่ 28 ธันวาคม 2543
16	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	16 (ปรับปรุง 2552)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1 มกราคม 2554
17	สัญญาเช่า	17 (ปรับปรุง 2550)	สัญญาเช่า	1 มกราคม 2554
18	การรับรู้รายได้	18 (ปรับปรุง 2552)	รายได้	1 มกราคม 2554
-	-	19	ผลประโยชน์พนักงาน	1 มกราคม 2554
20	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุน จากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล	20 (ปรับปรุง 2552)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุน จากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล	1 มกราคม 2556

เป็นประกาศ ก.บช. ใช้ต่อไปจนกว่าจะ
จัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ฉบับที่ 8 เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน

อยู่ระหว่างการพิจารณายกเลิกประกาศ
สภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 25 เรื่อง
การบันทึกบัญชีเมื่อมีการตีราคาใหม่ ;

สรุปมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2553

มาตรฐานการบัญชี (TAS) ที่กำหนดก่อนปี พ.ศ. 2552		มาตรฐานการบัญชี (TAS) หลังปรับปรุงปี พ.ศ. 2552 และที่ใช้อยู่ต่อไป		หมายเหตุ
ฉบับที่	เรื่อง	ฉบับที่	เรื่อง	
21	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	21 (ปรับปรุง 2552)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	1 มกราคม 2556
23 (ปรับปรุง 2550)	ต้นทุนการกู้ยืม	23 (ปรับปรุง 2552)	ต้นทุนการกู้ยืม	1 มกราคม 2554
24	การเปิดเผยข้อมูลระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	24 (ปรับปรุง 2552)	การเปิดเผยข้อมูลระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1 มกราคม 2554
-	-	26	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน	1 มกราคม 2554 เป็นฉบับใหม่
27 (ปรับปรุง 2550)	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	27 (ปรับปรุง 2552)	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	1 มกราคม 2554
28 (ปรับปรุง 2550)	เงินลงทุนในบริษัทร่วม	28 (ปรับปรุง 2552)	เงินลงทุนในบริษัทร่วม	1 มกราคม 2554
-	-	29	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง	1 มกราคม 2554 เป็นฉบับใหม่

สรุปมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2553

มาตรฐานการบัญชี (TAS) ที่กำหนดก่อนปี พ.ศ. 2552	มาตรฐานการบัญชี (TAS) หลังปรับปรุงปี พ.ศ. 2552 และที่ใช้อยู่ต่อไป	ฉบับที่	เรื่อง	เรื่อง	วันที่บังคับใช้	หมายเหตุ
30	ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	30	ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	-	-	เป็นประกาศ ก.บ.ช. ลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 28 ธ.ค. 2543 ใช้ต่อไปจนกว่าจะจัดทำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2552) จะมีผลบังคับใช้ปี 2556
31	ส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า (ปรับปรุง 2550)	31	ส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554	1 มกราคม 2554	
-	-	32	การแสดงรายการสำหรับ (ปรับปรุง 2552) เครื่องมือทางการเงิน			- เป็นร่าง รอคอยจัดเจนเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินของสากล - เมื่อมีการประกาศใช้มาตรฐานฉบับนี้ มาตรฐานฉบับที่ 107 (48 เดิม) จะถูกยกเลิก
33	กำไรต่อหุ้น (ปรับปรุง 2550)	33	กำไรต่อหุ้น (ปรับปรุง 2552)	1 มกราคม 2554	1 มกราคม 2554	

สรุปมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2553

มาตรฐานการบัญชี (TAS) ที่กำหนดก่อนปี พ.ศ. 2552	มาตรฐานการบัญชี (TAS) ที่ปรับปรุงปี พ.ศ. 2552 และที่ใช้ต่อไป	ฉบับที่	เรื่อง	เรื่อง	วันที่บังคับใช้	หมายเหตุ
34	งบการเงินระหว่างกาล (ปรับปรุง 2550)	34	งบการเงินระหว่างกาล		1 มกราคม 2554	
36	การตัดต่อของสินทรัพย์ (ปรับปรุง 2550)	36	การตัดต่อของสินทรัพย์		1 มกราคม 2554	
37	ประมาณการหนี้สิน (ปรับปรุง 2550)	37	ประมาณการหนี้สิน		1 มกราคม 2554	
38	หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (ปรับปรุง 2552)	38	หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น		1 มกราคม 2554	
-	-	39	การรับรู้และการวัดมูลค่า เครื่องมือทางการเงิน			เป็นร่าง รอความชัดเจนจาก มาตรฐานการบัญชีสากลเรื่องนี้
40	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ปรับปรุง 2550)	40	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน		1 มกราคม 2554	
-	-	41	เกษตรกรรม			- ฉบับใหม่ - เป็นร่าง ยังมีผลกระทบในทางปฏิบัติ ซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนา

****ข้อมูลจากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2553

ภาคผนวก ข การตรวจสอบเงื่อนไขเรื่องการแจกแจงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

การตรวจสอบว่าค่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติหรือไม่ จะใช้สถิติทดสอบ คือ Kolmogorov-Smirnov Test (K-S Test) เป็นการเปรียบเทียบค่าฟังก์ชันการแจกแจงสะสมของข้อมูลตัวอย่างกับค่าฟังก์ชันการแจกแจงสะสมของข้อมูลภายใต้สมมติฐานที่ว่า ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ ถ้าค่าความแตกต่างต่ำ แสดงว่าการแจกแจงเป็นแบบปกติ โดยมีสมมติฐานของการทดสอบ คือ

H_0 : ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

H_1 : ข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ

ผลการทดสอบจะพิจารณาได้จากค่า p-value ถ้าค่า p-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 จะปฏิเสธสมมติฐานนี้ แสดงว่า ข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ โดยจากผลการทดสอบการแจกแจงของการศึกษาผลกระทบจากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีปี 2550 -- 2552 ที่มีต่อคุณภาพกำไรและการตอบสนองของนักลงทุน พบว่า มีค่า p-value เท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน แสดงว่าข้อมูลตัวแปรที่ใช้ในการศึกษานี้ ไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ แต่อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามากกว่า 30 ตัวอย่าง กล่าวคือ ในทางสถิติสามารถบอกได้ว่าตัวอย่างที่ศึกษามีการแจกแจงแบบปกติแล้ว

ตารางแสดงผลการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล

	Tests of Normality					
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	p-value	Statistic	df	p-value
QOE Before	0.246	334	0.000	0.626	334	0.000
QOE After	0.226	334	0.000	0.590	334	0.000
CAR Before	0.354	307	0.000	0.619	307	0.000
CAR After	0.417	307	0.000	0.433	307	0.000
AV Before	0.327	307	0.000	0.466	307	0.000
AV After	0.316	307	0.000	0.424	307	0.000

a. Lilliefors Significance Correction